

APSTIPRINĀTS
ar Raunas novada domes
2016. gada 28. decembra
sēdes lēmumu (prot. nr. 14., 3.§)

AKTUALIZĒTS
ar Smiltenes novada pašvaldības domes
2025. gada 5.jūnija lēmumu Nr.283 (protokols Nr.8, 1.§.)

Valsts nozīmes arheoloģiskā pieminekļa
“Raunas viduslaiku pils ar pilsētu”
(valsts aizsardzības Nr. 541.)
pilsdrupu daļas darbības stratēģija
2025.- 2030. gadam

Autors: Raunas Kultūrvēsturiskā mantojuma centrs

RAUNA
2025

SATURS

Ievads.....	3
1. Vēsturiskā uzzīņa.....	4
2. Izveides pamatojums un esošā situācija	5
3. SVID (SWOT) analīze: stiprās puses, vājās puses, iespējas un draudi	8
4. Pieminējuma attīstība: misija, vīzija, vērtības	11
5. Darbības plāns 2025.- 2030. gadam.	12
6. Kopsavilkums	20
Pielikums “Iedzīvotāju aptaujas par Raunas pilsdrupu izmantošanu un attīstību kopsavilkums”	

IEVADS

Raunas pilsdrupas, kas ir Valsts nozīmes arheoloģiskā pieminekļa “Raunas viduslaiku pils ar pilsētu” (valsts aizsardzības Nr. 541.) daļa, ir viens no nozīmīgākajiem Latvijas kultūrvēsturiskā mantojuma pieminekļiem, kas glabā gadsimtiem senus stāstus no pagātnes. Raunas pilsdrupas ne tikai atspoguļo viduslaiku vēstures liecības, bet arī kalpo kā nozīmīgs simbols vietējai kopienai un piesaistes punkts reģionālajam tūrismam.

Valsts nozīmes arheoloģiskā pieminekļa “Raunas viduslaiku pils ar pilsētu” (valsts aizsardzības Nr. 541.) pilsdrupu daļas (turpmāk – Raunas pilsdrupas) darbības stratēģija 2025. - 2030. gadam ir vidēja termiņa plānošanas dokuments. Stratēģijas mērķis ir izveidot un nostiprināt ilgtspējīgas darbības principus, uz kuriem jābalstās Raunas pilsdrupu saglabāšanas un attīstības politikai. Stratēģija plānota kā konceptuālas vadlīnijas turpmākajām īstermiņa vai ilgtermiņa darbībām tuvāko piecu gadu laikā. Tā aptver galvenās darbības jomas – konservāciju, pētniecību, teritorijas labiekārtošanu, sabiedrības iesaisti, kultūras dzīves attīstību un pārvaldības modeļa pilnveidošanu. Šis dokuments nosaka Raunas pilsdrupu turpmākos veicamos uzdevumus un dodot praktisku redzējumu par iespējām, kā arī izvērtējot objekta ekonomisko potenciālu.

Stratēģijas mērķis ir veidot Raunas pili par dinamisku, pieejamu un daudzfunkcionālu kultūras mantojuma vietu, kas sniedz pievienoto vērtību gan vietējai sabiedrībai, gan nacionālajam kultūras telpas piedāvājumam. Dokuments kalpo kā pamats sadarbībai ar pašvaldību, valsts iestādēm, mantojuma ekspertiem u.c.

1. VĒSTURISKĀ UZZIŅA

Raunas pils bija Rīgas arhibīskapa viena no rezidencēm. Tā atrodas Raunas upes ielejā, stratēģiski nozīmīgā vietā - pakalnā, no kura labi var pārredzēt tuvāko apkārtni. Literatūrā līdz šim minēts, ka pils celta 1262. gadā, taču tas dokumentāri nav pierādāms. Ticamāks šķiet apgalvojums, ka Raunas pils celtniecība uzsākta 14. gs. vidū, jo pirmo reizi zināmajos rakstītajos vēstures avotos tā minēta tikai 1381. gadā. Vēlāk tās pieminējums ir regulārs, kas liecina par pastāvīgas pils struktūru esamību. Pils izvietota stratēģiski nozīmīgā vietā pie t.s. Gaujas koridora, kas Rīgas arhibīskapijas teritorijas sašķēla divas daļās. 14. un 15. gs. pils uzbūve un arhitektoniskais risinājums nav zināms. Pils izskats, kas saglabājies līdz mūsdienām, daļēji veidojies 16. gs. sākumā – vairāku pils pārbūvju rezultātā. Livonijas kara laikā 16. gs. otrajā pusē pils būtiski postīta netika, jo krievu karaspēkam pils aizstāvji padevās bez cīņas.

Būtisks periods pils vēsturē ir 17. gs., kad poļu - zviedru kara laikā 1602. gadā pili ieņēma zviedru spēki. Līdz 1658. gadam notika abu varu - poļu un zviedru - savstarpējā karadarbība, kad pils kādu laiku piederēja zviedru un kādu laiku poļu spēkiem, līdz 1658. gadā pili ieņēma zviedri. Jau 1660. gadā zviedru armijas vadība deva rīkojumu pili no nocietinājumu saraksta izslēgt un uzspridzināt. Un līdz 1683. gadam pils tika likvidēta kā nocietinājums. Šajā laikā pilij nojauca aizsardzības torņus, kas visvairāk liecināja par militāro nocietinājumu, taču pārējās telpas, kā to rāda 1688. gada zviedru revīzijas materiāli, bija nesagrautas. Pie pils jau 17. gs. bija izveidota muiža, kuras teritorijā atradās arī viduslaiku pilsdrupas. Arheoloģiskie izrakumi liecina, ka 17. gs. pils teritorija vēl bija apdzīvota, vēlāk izmantota saimnieciskiem nolūkiem, līdz pavisam pamesta. Būtiski, ka no 17. gs. otras puses saglabājušies zviedru mērnieku izstrādātie pils un tuvākās apkaimes plāni, kas ir pirmais vizuālais materiāls par Raunas apdzīvoto vietu.

Pils vēlāk iekļauta Raunas muižas parka teritorijā, un 18. un 19. gs. izmantota kā pastaigu vieta. 20. gs. 20. un 30. gados pilsdrupu teritorijā uzcēla estrādi ar skatītāju soliņiem, kur tika rīkoti saviesīgi pasākumi. Padomju laikā estrādi pārcēla ārpus pils priekšpils daļas pie aizsargmūra, un šīs estrādes celtniecības laikā notika pirmie nelielie arheoloģiskie izrakumi. Šajā laikā pilsdrupas bija aizaugušas ar kokiem, netika veikti pils izpētes un saglabāšanas darbi. 1990. gadu sākumā pilsdrupu iekšējā pagalmā notika plašāki arheoloģiskie izrakumi, kuru rezultātā attīrīja pils iekšējā pagalma bruģējumu.

Arheoloģiskā izpēte pilsdrupās sākās 2005. gadā, kad tika īstenota atsevišķu pils korpusu un torņa daļu konservācija. Izrakumu rezultātā vēlreiz attīrīja iekšējā pagalma daļu, kuru klāja bruģis. Vēlāk arheoloģiskā izpēte turpinājās pils priekšpils teritorijā, kā rezultātā atsedza ar 17. gs. datējamu celtni, kas 1688. gada revīzijā minēta kā “piena kambara” ēka. Tāpat 2013. gadā minētās ēkas ārpusē atsedza priekšpils bruģējuma fragmentu, kas atklāja līdz šim vēsturniekiem nezināmu faktu - priekšpils teritorija Raunas pilī pilnībā vai daļēji ir bijusi bruģēta. Arheoloģiskā izpēte Raunas pilsdrupu teritorijā – priekšpils daļā un pils pagalmā - turpinās līdz 2023. gadam.

2. IZVEIDES PAMATOJUMS UN ESOŠĀ SITUĀCIJA

Raunas pilsdrupu darbības stratēģija apstiprināta ar Raunas novada domes 2016. gada 28. decembra sēdes lēmumu (prot. nr. 14., 3.§), bet 2025. gadā veikta stratēģijas pārskatīšana un aktualizēšana turpmākajiem pieciem gadiem.

Raunas pilsdrupu saglabāšana un attīstība saistāma ar nacionāliem un reģionāliem attīstības plānošanas dokumentiem. Latvijas Nacionālajā attīstības plāna 2021. – 2027. gadam prioritātes *“Kultūra un sporta aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei”* rīcības *“Cilvēku līdzdalība kultūras un sporta aktivitātēs”* uzdevumam *“[369] Valsts un pašvaldību institūciju, izglītības iestāžu, privātā sektora un nevalstisko organizāciju sadarbība koordinētai sporta un kultūras infrastruktūras (t. sk. kultūras pieminekļi, sakrālais mantojums) izmantošanai un aktīvā tūrisma attīstība iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai, īstenojot starpinstitutionālus un starpsektorālus kopprojektus un aktivitātes”*¹ un uzdevumam *“[370] Kultūras mantojuma, sporta tradīciju un vērtību saglabāšana un nodošana nākamajām paaudzēm, iesaistot iedzīvotājus un nodrošinot jaunāko IKT izmantošanu, lai pilnvērtīgi iekļautos pasaules kultūras telpā un sportā.”*. Kultūrpolitikas pamatnostādņu 2022.–2027. gadam *“Kultūrvalsts”*², rīcības *“Kultūras mantojuma ilgtspēja”*, 2. virziena *“Sabiedrības līdzdalība kultūras procesos”* uzdevumam *“2.3. Veicināt sabiedrības iesaisti materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanā un ilgtspējā”* un 3. virziena *“Kultūras mantojuma ilgtspēja”* uzdevumam *“3.1. Nodrošināt kultūras pieminekļu saglabāšanu, atjaunošanu un ilgtspējīgu izmantošanu”*. Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programmas 2022. – 2027. gadam³ mērķa *“Saglabāt un gudri apsaimniekot dabas ekosistēmas un resursus”* prioritātes *“T2. Dabas un kultūras mantojums”* rīcības virziena *“1) Kultūras un dabas mantojuma ilgtspējīga izmantošana un pārvaldība”* uzdevumiem *“c) Veicināt kultūras un dabas mantojuma ilgtspējīgu izmantošanu tūrismā”* un *“e) Uzlabot pieejamību kultūras objektiem, kultūrvietām un veicināt publiskās ārtelpas infrastruktūras modernizēšanu”*, kā arī rīcības virziena *“2) Kultūrvides attīstība”* uzdevumiem *“a) Veicināt kultūras vērtību saglabāšanu un jaunu vērtību radīšanu”* un *“h) Veicināt nemateriālā un materiālā kultūras mantojuma saglabāšanu un ilgtspējīgu attīstību”*.

Raunas pilsdrupu saglabāšanas un attīstības nepieciešamība īpaši atzīmēta Smiltenes novada pašvaldības plānošanas dokumentos. Ar 2022. gada 26. janvāra Smiltenes novada domes lēmumu Nr. “Par Smiltenes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2035. gadam un Smiltenes novada attīstības programmu 2022. – 2028. gadam gala redakcijas apstiprināšanu” (protokols Nr.2, 2.§.) apstiprināta *“Smiltenes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam”*, kurā noteiktas Smiltenes novada kultūrvēsturiski nozīmīgas un tūrisma teritorijas, ko raksturo *“izcilas ainaviskās kvalitātes un kultūrvēsturiskais mantojums”*, to vidū arī *“Rauna, t.sk. **Raunas pilsdrupas**, Raunas vēsturiskais centrs, Raunas dzirnavas, Baižkalns, Raunas Staburags (Natura2000)”*. Šo teritoriju attīstības prioritāte ir to kultūrvēsturisko un estētisko vērtību saglabāšana, kopšana un popularizēšana, teritoriju

¹ Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. – 2027. gadam. Pieejams:

<https://www.mk.gov.lv/lv/media/15162/download?attachment> [skatīts 23.05.2025.].

² Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2022.–2027.gadam „Kultūrvalsts”. Pieejams:

<https://www.km.gov.lv/lv/media/22336/download?attachment> [skatīts 23.05.2025.].

³ Vidzemes plānošanas reģiona attīstības plāns 2022. – 2027. gadam. Pieejams: https://www.vidzeme.lv/wp-content/uploads/2024/11/VPR_AP_2022-2027_2.1-1.pdf [skatīts 23.05.2025.].

ilgtspējības nodrošināšana un daudzveidīgu tūrisma pakalpojumu ar augstu pievienoto vērtību attīstība, novada ainavas daudzveidības un savdabības saglabāšana un nostiprināšana. Te veidojami jauni apskates, izziņas un pakalpojumu objekti, tādejādi paplašinot un dažādojot tūrisma veidus. Attīstības stratēģija noteiktas arī novada prioritāri attīstāmās teritorijas. Tās ir teritorijas vai areāli, kuru attīstība ir vitāli svarīga visai novada vai plašākai reģiona attīstībai, jo tā cieši ietekmē citu jomu attīstību. Kā viena no šādām teritorijām noteikt arī Rauna – “Rauna kā tūrisma centrs, t.sk. *pilsdrupas, Raunas Staburags, dabas takas u.c. infrastruktūra, un tūrisma koridora sastāvdaļa*”.⁴

Raunas pilsdrupu saglabāšanas un teritorijas infrastruktūras attīstības nepieciešamība uzsvēta arī “Smiltenes novada attīstības programma 2022. - 2028. gadam”, kas apstiprināts ar Smiltenes novada domes 26.01.2022. lēmumu Nr.8 “Par Smiltenes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2035. gadam un Smiltenes novada attīstības programmu 2022. – 2028. gadam gala redakcijas apstiprināšanu” (protokols Nr.2, 2.§.). Kā viena no novada vidējā termiņa stratēģiskajiem uzstādījumiem noteikta VTP1 “Sociāli nodrošināta sabiedrība un efektīva pārvaldība”, rīcības virziens RV4 “Kultūrvide un mantojums”, uzdevums U21 “Atjaunot un attīstīt kultūrvēsturiskā mantojuma infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi”⁵. “Smiltenes novada attīstības programma 2022. - 2028. gadam” Rīcības plānā noteikti pasākumi un aktivitātes programmā noteikto uzdevumu izpildei. Rīcībai R4.21.1 “Kultūras pieminekļu un parku kompleksa atjaunošana un labiekārtošana” noteikts šāds sniedzamais rezultāts “*veikta Raunas viduslaiku pilsdrupu konservācija, teritorijas attīstīšana*”⁶.

Lai pieminekli saglabātu un aizsargātu 2012. gada 29. augustā tika apstiprināts Raunas novada teritorijas plānojums (uz stratēģijas aktualizēšanas brīdi spēka esošs), kurā Raunas pilsdrupām, tika izstrādāta individuālās aizsardzības zonas⁷. 2023. gada 31. maijā Smiltenes novada pašvaldības dome pieņēma lēmumu Nr. 242 “Par Smiltenes novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu” (protokols Nr.8, 55.§). Smiltenes novada teritorijas plānojuma izstrāde ir procesā, bet tā ietvaros izstrādāts valsts nozīmes arheoloģijas pieminekļa “Raunas viduslaiku pils ar pilsētu” (valsts aizsardzības Nr. 541.) individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) projekts⁸.

Pilsdrupu teritorija tiek regulāri kopta, uzturēta, apsaimniekota, kā arī attīstīta un izmantota. Teritorijas praktisko apsaimniekošanu un uzturēšanu veic Smiltenes novada pašvaldības Raunas pagasta pārvalde. Izpētes, saglabāšanas, attīstības un tūrisma jautājumus koordinē Smiltenes novada pašvaldības Raunas Kultūrvēsturiskā mantojuma centrs. Par kultūras pasākumu norisi un organizēšanu atbildīgs Smiltenes novada pašvaldības Raunas Kultūras centrs. Vasaras periodā lielākais pasākums šajā teritorijā ir “Viduslaiku diena Ronnenburgā”, kas norisinās katru gadu maija trešajā sestdienā, popularizējot viduslaiku vēsturi, vēsturiskās rekonstrukcijas un vietējos amatniekus un mājažotājus. Tāpat pilsdrupu

⁴ “Smiltenes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam”. Pieejams:

https://geolativija.lv/geo/tapis?documents=open#document_22909 [skatīts 26.05.2025.].

⁵ “Smiltenes novada attīstības programma 2022. - 2028. gadam. Stratēģijas daļa”. Pieejams:

https://geolativija.lv/geo/tapis#document_22911 [skatīts 26.05.2025.].

⁶ “Smiltenes novada attīstības programma 2022. - 2028. gadam. Rīcības plāns”. Pieejams:

https://geolativija.lv/geo/tapis#document_22911 [skatīts 26.05.2025.].

⁷ Raunas novada teritorijas plānojums 2012. – 2024. gadam. Raunas novada Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu individuālās aizsardzības zonas”. Pieejams:

https://geolativija.lv/geo/tapis?documents=open#document_50 [skatīts 25.05.2025.].

⁸ “Smiltenes novada teritorijas plānojums. Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) projekts”. Pieejams: https://geolativija.lv/geo/tapis#document_27673 [skatīts 25.05.2025.].

teritorija tiek piesaistīta arī dažādiem sporta pasākumiem, piemēram, skriešanai vai riteņbraukšanai. Ņemot vērā, ka pilsdrupu teritorijā ir izvietota arī Raunas estrāde, tad šeit norisinās arī saviesīgie pasākumi – koncerti, balles, teātra izrādes.

Pilsdrupu teritorijā jau vairākus gadus tiek organizēta arheoloģiskā izpēte (2004. – 2023. gads), kā arī regulāri tiek veikti pilsdrupu mūru nostiprināšanas jeb konservācijas darbi (2016. – 2024. gads). 2017. gadā Raunas pilsdrupām veikta arhitektoniski mākslinieciskā izpēte (SIA “AIG”, I.Dirveiks) un izstrādāts Raunas pilsdrupu attīstības mets (SIA “AIG”, A.Lapiņš), nosakot vietas arhitektoniski māksliniecisko vērtību, kā arī attīstības un interpretācijas virzienus. Balstoties uz iepriekš minētajiem dokumentiem un izpētēs rezultātiem, veikta pilsdrupās plānoto darbu projektēšana (2018., 2020., 2021. un 2022. gads). 2021. gadā izdota grāmata “Raunas pils” (E.Plētiens, I.Plētiņa), bet 2023. gadā brošūra “Raunas pils” latviešu un angļu valodās, lai popularizētu pili plašākai sabiedrībai.

Raunas pilsdrupas līdztekus Raunas Staburagam ir viens no Smiltenes novada apmeklētākajiem tūrisma objektiem. 2024. gadā tikai Raunas pilsdrupu torni apmeklējuši 12 649 cilvēki⁹, bet kopējais pilsdrupu teritorijas apmeklētāju skaits ir krietni lielāks. Apmeklētāju ērtībai un objekta piekļūstamības veicināšanas nolūkos pilsdrupu torņa durvīm ierīkota elektroniskā durvju atslēga, bet drošības garantēšanai pilsdrupu tornī un pagalmā uzstādīta videonovērošana. Informācijas sniegšanai par Raunas pils un pagasta vēsturi, kā Smiltenes novada tūrisma apskates objektiem, pils tornī uzstādīts digitālais informācijas stends. Tāpat tornis papildināts ar izstāžu stendiem, planšetēm un Raunas mobilā tūrisma gida¹⁰ QR kodiem, kas satur informāciju par Raunas pils vēsturi. Pilsdrupu teritorijā uzstādītas informatīvās plāksnes, kā arī radīts Raunas pils pagalma papildinātās realitātes objekts, sniedzot iespēju ieraudzīt, kā pils pagalmā izskatījies pils apdzīvotības laikā.

2022. gadā Raunas pilsdrupas saņēma Eiropas Kultūras tūrisma tīkla (European Cultural Tourism Network, ECTN), “Europa Nostra”, Eiropas tūrisma komisijas, “NECSTouR”, Eiropas Arheoloģijas asociācijas un “Interpret Europe” gada apbalvojumu “Ilgspējīga kultūras tūrisma galamērķis” kategorijā “Viduslaiku mantojums un arheoloģija”¹¹.

⁹ Raunas pilsdrupu torņa apmeklētāju plūsmas skaitītāja dati par 2024. gadu.

¹⁰ Raunas mobilais tūrisma gids: <https://pils.rauna.lv/> [skatīts 24.05.2025.].

¹¹ ECTN 2022. gada balvas uzvarētāji un pretendenti. Pieejams: <https://www.culturaltourism-network.eu/results-2022.html> [skatīts: 25.05.2025.].

3. SVID (SWOT) ANALĪZE: STIPRĀS PUSES, VĀJĀS PUSES, IESPĒJAS UN DRAUDI

Turpmākajā pilsdrupu darbībā un attīstībā ir būtiski novērtēt šīs vietas potenciālās vai jau esošās stiprās un vājās puses, kā arī teritorijas iespējas un draudus. Analīzes mērķis ir identificēt tās lietas, kas jāņem vērā, plānojot ilgtermiņa aktivitātes.

Raunas pilsdrupu SVID (SWOT) analīzes matrica:

Stiprās puses	Vājās puses
Teritorijas unikalitāte: Raunas pilsdrupas ir vienas no labāk saglabājušajām pilsdrupām Latvijas teritorijā, starp pilīm, kas saglabājušās drupu stāvoklī. Tām ir labi saglabājušies centrālo korpusu apjomi, kas ļauj aptvert pils plānojumu; Autentiskums: Raunas pilsdrupām raksturīga augsta autentiskuma pakāpe, jo pilsdrupu mūri, arhitektoniskās detaļas un elementi, kā arī sienu apmetumi saglabājušies neskarti un cilvēka nemainīti; Daba un ainava: Raunas skaistā daba, atrašanās pie upes un kalnainā ainava ir piemērota atpūtai - kājāmgājējiem, riteņbraucējiem, gan arī tiem, kas pārvietojas ar automašīnu. Teritorijā iespējams izveidot pastaigu taku, kas būtu savienojama ar esošajiem takas posmiem; Kultūras pasākumu tradīcijas: Raunas pagastā norisinās kultūras pasākumi, piemēram, "Viduslaiku diena Ronnenburgā", "Rodam Raunā", "Raunas svin vārda dienu", kas kļuvuši par tradīciju un piesaista lielu apmeklētāju skaitu. Atrašanās vieta: Raunas pilsdrupas atrodas ap 3 km attālumā no Vidzemes šosejas (Rīga-Veclaicene), kas ir viens no centrālajiem Vidzemes ceļiem, kā arī 106 km attālumā no Rīgas, 27 km attālumā no Valmieras, 23 km attālumā no Cēsīm un 22 km attālumā no novada centra – Smiltenes. Tūrisma galamērķis: Raunas pilsdrupas, kopā ar pārējiem pagasta tūrisma apskates objektiem un tūrisma uzņēmēju piedāvājumu kļuvuši par kultūras un dabas tūrisma galamērķi. Pieklūstamība: Pilsdrupu teritorija ir atvērta un bez maksas pieejama ikvienam interesentam jebkurā diennakts laikā. Pieejama sakārtota un apmeklētājiem ērta infrastruktūra – stāvlaukums, sabiedriskās	Atrašanās vieta: Rauna pilsdrupas atrodas 106 km attālumā no Rīgas, kas ir viens no galvenajiem tūristu mērķiem Latvijā. Pilsdrupas atrodas ciema centra, ar ne tik lielu ekonomisko, cilvēku un kultūras vilkmi kā pilsētās. Pilsdrupu tehniskais stāvoklis: Raunas pilsdrupu saglabājušies apjomi turpina laikapstākļu ietekmē erodēt, ar potenciālu zaudēt būtiskas liecības par Raunas viduslaiku pils būvniecību, pārbūvēm un arhitektūru. Šo procesu var apturēt tikai regulāra ilgtermiņa konservācija; Atsevišķu vietu nepieejamība: Lai gan pilsdrupu teritorija ir atvērta un brīvi pieejama, tomēr liela daļa no teritorijas joprojām ir nepieejama apmeklētājiem, trūkst pastaigu takas. Nav izmantots pilsdrupu potenciāls; Nepietiekošs finansējums: Pilsdrupu teritorija tiek regulāri uzturēta un sakopta, iespēju robežās piesaistot finansējums mūru konservācijai. Tomēr turpmākiem pilsdrupu konservācijas darbiem ir nepieciešami ievērojami finanšu līdzekļi, kas pašvaldības rīcībā nav; Sezonālitate: Esošā tehniskā stāvokļa un noslēgtu jeb iekštelpu neesamības dēļ pilsdrupas tomēr uzskatāmas par vasaras sezonas tūrisma objektu, kad arī vērojama lielākā apmeklētāju intensitāte; Zema atpazīstamība: Neskatoties uz to, ka pilsdrupas ir viens no novada apmeklētākajiem apskates objektiem, to atpazīstama Latvijas mērogā joprojām ir zema. Zems izpētes līmenis: Lai gan ir veikts zināms darbs un ieguldījums Raunas pilsdrupu izpētē, tās tomēr uzskatāmas par maz pētītām, jo īpaši pils senākais vēstures posms, būvniecība un dzīve pilī.

tualetes, labiekārtots ceļš līdz pilsdrupām. Kopienas interese: Raunas pilsdrupu teritorija daudzu gadsimtu garumā ir bijusi un arī šodien ir nozīmīgs pagasta kultūrvides elements, kura saglabāšana un attīstība ir būtiska vietējai kopienai. Tās uzskatāmas par vienu no vietējās kopienas identitātes elementiem. Sadarbība ar ekspertiem: Raunas pilsdrupu saglabāšanas un izpētes jomā izveidojusies stabila sadarbība ar ekspertiem – arheologiem, restauratoriem, arhitektiem, mākslas vēsturniekiem, vēsturniekiem u.c.	Pārāk brīva piekļūstamība: Iespēja piekļūt vietai jebkurā diennakts laikā, ir arī Raunas pilsdrupu vājā puse, ar ko jārēķinās veicot un organizējot pilsdrupu saglabāšanas un attīstības procesus. Infrastruktūra: Raunas pilsdrupu trūkums ir nepietiekama infrastruktūras attīstība pašā pilsdrupu teritorijā, piemēram, pastaigu maršruti, atpūtas soliņi, velo novietnes. Tāpat arī pilsdrupu torņa infrastruktūra nav apmierinoša, piemēram, trūkst atpūtas soliņi, atkritumu urnas, drošības norobežojumi u.c.
Iespējas	Draudi
Zinātniskās izpētes centrs: Ņemot vērā līdzšinējo sadarbību ar ekspertiem, pieredzi konservācijā un arheoloģiskajā izpētē, pilsdrupu teritorija var kalpo kā bāze konservācijas darbu veicēju, restauratoru, arheologu un arhitektu pieredzes apmaiņai. Labās prakses piemērs: Pilsdrupu teritorijas uzturēšanas un saglabāšanas darbi var tikt mērķtiecīgi virzīti kā labās prakses kā saglabāt nacionāla mēroga kultūras mantojums; Partnerība: Iespēja veidot partnerības gan ar Latvijas, gan kaimiņvalstu pašvaldībām, kuru teritorijās vai īpašumā atrodas viduslaiku pilsdrupas, tā organizējot pieredzes apmaiņu, kā arī kopīgi piesaistot finansējumu. Partnerības veidošanas iespēja pastāv arī citiem kultūrvēsturiskā mantojuma objektiem Smiltenes novadā. Sadarbība: Pastāv iespēja veidot sadarbību ar Latvijas augstskolu studentiem, kas savus potenciālos pētījumus var saistīt gan ar pilsdrupām, gan cita veida mantojumu, kas atrodas novada teritorijā; Viduslaiku vide: Raunas pilsdrupas ir viduslaiku mantojuma objekts, kas iekļaujas Latvijas viduslaiku vēstures stāstā. Viduslaiku vide sniedz papildus iespējas pilsdrupu popularizēšanai un attīstībai, piemēram, ar viduslaiku pasākumu organizēšanu, viduslaiku vides objekti izvietojumu teritorijā un 16. – 17. gs. pils telpas atdarinājumu u.c., kas kopā ar pilsdrupu oriģinālo substanci veidotu viduslaikiem raksturīgo vidi u.c.; Oriģinālās vides saglabāšana: Pilsdrupu teritorijas lielākā vērtība ir oriģināli saglabātā	Saglabājamība: Nepiesaistot finansējumu vai arī regulāri neveicot konservācijas darbus, erozijas procesi pilsdrupās tikai pastiprināsies. Tuvākajā nākotnē ir iespējami būtiski pilsdrupu apjoma zudumi; Laikapstākļi un klimata pārmaiņas: Viena no draudu un risku grupām ir klimata izmaiņas, kas tiešā mērā var ietekmēt pilsdrupu saglabājamību. Ilgstošas, spēcīgas un pastāvīgas lietavas var kavēt pilsdrupu saglabāšanas darbus un veicināt ātrāku mūru eroziju. Politiskās izmaiņas: Raunas pilsdrupu saglabāšanu un attīstības jautājumus var negatīvi ietekmēt izmaiņas pasaules, valsts un pašvaldības politikā. Var zust politiskā griba, atbalsts pilsdrupu saglabāšanai, vai manīties politikas īstenotāju prioritātes. Ekonomiskie notikumi: Raunas pilsdrupu saglabāšanas drauds ir arī notikumi pasaules un Latvijas ekonomikā (piemēram, ekonomiskās krīzes), kas var kavēt finansējuma piesaistišanu un pilsdrupu mantojuma saglabāšanu. Izmaiņas likumdošanas sistēmā: Būtiskas izmaiņas Latvijas likumdošanas sistēmā var kavēt pilsdrupu saglabāšanas un attīstības darbus, vai pat sekmēt bojāeju, piemēram, aizsardzības un izmantošanas noteikumu atvieglošana, valsts uzraudzības mazināšana u.c.; Konkurences palielināšanās: Mainoties tirgus situācijai, apkārtējā teritorijā rodas un var rasties aizvien vairāk piedāvājumu, kas konkurē vai konkurēs ar Raunas pilsdrupu piedāvājumu, piemēram, Cēsu pils, Alūksnes pils;

vide. Pilsdrupu teritorija nav būtiski traucēta ar cilvēku mākslīgi radītu elementu iekļaušanos, līdz ar to jāplāno pašreizējo mākslīgo elementu, piemēram, esošās estrādes pārvietošana; Izglītošana: Raunas pilsdrupas paver iespēju izglītot sabiedrību par viduslaiku un Raunas pagasta vēsturi, restaurāciju un arhitektūru, papildinot pilsdrupu torni un teritoriju ar atbilstošiem izziņas elementiem, informācijas nesējiem u.c. Darbības un darīšana: pilsdrupu konkurētspēju var palielināt, piedāvājot tūrisma sezonā aktīvus pakalpojumus, piemēram, darbnīcas; Kopienas aktivitāte: Raunas pilsdrupas, kas ir viens no Raunas pagasta kopienas identitātes elementiem, dod iespēju pilsdrupu sakopšanas, attīstības un izpētes procesos iesaistīt vietējo kopienu, piemēram, organizējot kopīgas sakopšanas talkas, vācot un dokumentējot vēstures stāstus u.c. Finansējums: Raunas pilsdrupas ir valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis, kas ir iespēja un priekšrocība finansējuma piesaistīšanai (valsts un ES programmu).	Kultūras pakalpojumu patērētāju vajadzības: Būtiskas izmaiņas kultūras pakalpojumu patērētāju vajadzībās un pakalpojumu izmantošanas tendencēs, var padarīt Raunas pilsdrupās sniegto pakalpojumus un piedāvājumus neaktuālus un mazināt vietas konkurētspēju. Sabiedrības interese zudums: Būtisks drauds Raunas pilsdrupu nākotnei ir sabiedrības intereses zudums par kultūrvēsturisko mantojumu, tā saglabāšanu un konkrēti par Raunas pilsdrupu saglabāšanu, jo vērtību vēsturiskai vietai vai objektam piešķir cilvēki, kuri atzīst, ka vieta ir vērtīga un saglabājama nākamām paaudzēm. Militārā konflikta draudi: Raunas pilsdrupu pastāvēšanu var apdraudēt militārs konflikts, ņemot vērā notikumus Ukrainā. Militāra konflikta gadījumā Raunas pilsdrupu aizsardzība praktiski gandrīz nav iespējama, jo vieta ir plaša, atklāta, liela un pieejama. Arī zilā vairoga ("Blue Shield", Hāgas konvencijas apstiprināta zīme kultūras mantojuma aizsardzībai¹²) esamība negarantē vietas aizsardzību bruņota konflikta gadījumā, vai pat var veicināt tā iznīcināšanu.
---	--

¹² <https://www.unesco.org/en/heritage-armed-conflicts/emblem>

4. PIEMINEKĻA ATTĪSTĪBA: MISIJA, VĪZIJA, VĒRTĪBAS

Pilnvērtīgai kāda objekta darbībai ir nepieciešama gan šī objekta misija, kas pamato objekta pastāvēšanas mērķi, gan vīzija, kas pamato tālāko objekta virzību. Vērtības raksturo objekta nozīmību un tās ir svarīgs balsts gan vīzijas īstenošanā, gan misijas paušanā.

Misija

Saglabāt un ilgtspējīgi attīstīt pils vēsturisko mantojumu kā vietēji un nacionāli nozīmīgu kultūrvēsturisku objektu. Veidojot sabiedrībai atvērtu, izglītojošu un kultūras norisēm piemērotu vidi, pilsdrupas kļūst par harmonisku sastāvdaļu mūsdienu telpā, kurā tiek respektēts vēsturiskais raksturs, ainava un vietas gars.

Vīzija

Raunas pilsdrupas – izcils kultūras mantojuma piemērs Vidzemē, kas apvieno autentiskas vēstures liecības, estētiski kvalitatīvu publisko telpu un daudzfunkcionālu izmantojumu – izglītībai, kultūrai, kopienai un ilgtspējīgai attīstībai.

Vērtības

- 1) Pilsdrupu teritorija ir valsts nozīmes arheoloģiskā pieminekļa daļa, kurā ir saglabāties liels apjoms oriģinālā mantojuma. Tas saglabājams esošā nobrukuma stāvoklī un restaurējams nelielos apjomos īpaši svarīgās vietās (tur, kur tas nepieciešams tālākai konstrukciju saglabāšanai vai arī turpmākajiem konservācijas darbiem);
- 2) Pilsdrupu teritorijas īpaši saglabājamās sastāvdaļas ir virszemes konstruktīvie elementi, kultūrslānis un tā struktūra, kas ietver minēto konstruktīvo elementu turpinājumu zem zemes, kā arī vēsturiskā ainava, ieskaitot grāvjus un vaļņus. Šīs ir pilsdrupu īpašās vērtības, kas maināmas, izmantojot tikai zinātniskas metodes (piemēram, arheoloģisko pētījumu ietvaros);
- 3) Pilsdrupu teritorija ir vieta, kur ir iespēja organizēt neliela apjoma kultūras un vēsturiskos pasākumus, dodot iespēju iepazīties ar vidi apmeklētājiem, kas nav to iepazinuši. Īstenojot pilsdrupās jebkāda veida pasākumus, ir jāizvērtē skaņas pastiprinātāju jauda;
- 4) Vietas saglabātības aspektā pilsdrupu teritorijā var tikt izvietoti vienīgi īslaicīgi uzstādāmi un pārvietojami vēsturiskās vides radīšanas elementi (piemēram, pavarda vietas vai nojumes). Jebkuru ilglaicīgi saglabājamu struktūru izveide un uzstādīšana izvērtējama atsevišķi un saskaņojama ar Nacionālā Kultūras mantojuma pārvaldi.
- 5) Pilsdrupu teritorijā veicami vienīgi sakopšanas, saglabāšanas un zinātniskās izpētes (arheoloģijas, arhitektoniskās izpētes) darbi. Darbības ar tehniku pilsdrupās pieļaujamas tikai zinātniskās izpētes ietvaros un speciālistu klātbūtnē. Sakopšanas darbos izmantojama neliela gabarīta un jaudas tehnika;
- 6) Pilsdrupas potenciāli veidojama kā vieta, kur ir iespēja kopīgu sadarbību būvēt arheologiem, arhitektiem, vēsturniekiem, restauratoriem, māksliniekiem, kultūras pasākumu organizatoriem un vietējai Raunas pagasta kopienai.

5. DARBĪBAS PLĀNS 2025.- 2030. GADAM

Raunas pilsdrupu saglabāšana, uzturēšana un attīstība prasa virkni secīgu un pārdomātu darbību. Lai tās definētu, ir nepieciešams noteikt ar pilsdrupu saglabāšanu un attīstību saistītos mērķus un definēt rīcības uzdevumus. Raunas pilsdrupu darbības plāna izveides procesā ņemti vērā iedzīvotāju aptaujas rezultāti. Iedzīvotāju aptauja organizēja Raunas Kultūrvēsturiskā mantojuma centrs no 2025. gada 6. līdz 27. maijam, aicinot iedzīvotājus atbildēt uz jautājumiem Raunas pilsdrupu apmeklēšanas biežumu, potenciālo izmantošanas mērķi un iedzīvotāju redzējumu par pilsdrupu teritorijas attīstību nākamo piecu gadu laikā.

Kopā iesniegtas 154 atbildes, no tām 131 atbilde saņemta elektroniski un 23 papīra formātā (aptaujas kopsavilkums pielikumā). Lielākā daļa atbilžu sniedzēji (131 respondents) ir Raunas pagasta iedzīvotāji, kuri Raunas pilsdrupas apmeklē regulāri kā pastaigu vietu un pasākumu norišu laikā. Vairākums respondentu uzskata, ka Raunas pilsdrupu teritorija izmantojama kā tūrisma apskates objekts, kultūras pasākumu norises vieta un izglītojošiem un vēstures izpētes mērķiem. Vairākums aptaujāto uzskata, ka nākamo piecu gadu laikā veicami mūra konservācijas darbi, teritorijas sakopšana, pasākumu organizēšana, pastaigu taku izveide, infrastruktūras uzlabošana u.c.

Mērķis	Rīcības uzdevums	Darbības	Finansējuma avots	Izpildes termiņš	Atbildība, sadarbība
M1. Raunas pilsdrupu mantojuma saglabāšana un izpēte. <i>Nodrošināt Raunas pilsdrupu konservāciju un aizsardzību saskaņā ar kultūras pieminekļu aizsardzības prasībām. Saglabāt autentiskumu, respektējot materiālu, struktūru un vietas</i>	R1. Raunas pilsdrupu saglabāšana esošajos apjomus, jaunu mūra zudumu novēršana.	D1. Regulāri (katru gadu) sagatavot finansējuma pieprasījumu Nacionālā Kultūras mantojuma pārvaldes Kultūras pieminekļu izpētes, restaurācijas un glābšanas programmai.	Pašvaldības finansējums	2025. – 2030. gads	Raunas Kultūrvēsturiskā mantojuma centrs (turpmāk- Raunas KMC), Attīstības nodaļa
		D2. Regulāri (katru gadu) plānot Smiltenes novada pašvaldības budžetā finansējumu pilsdrupu saglabāšanai, kas var kalpot kā papildus finansējums projektu	Pašvaldības finansējums	2025. – 2030. gads.	Raunas KMC, Finanšu nodaļa

<i>vēsturisko būtību. Turpināt Raunas pilsdrupu zinātnisko izpēti.</i>		realizēšanai.			
		D3. Pilsdrupu konservācija	NKMP Pašvaldības budžets Projektu finansējums	2025.- 2030. gads	Raunas KMC, restauratori
		D4. Pilsdrupu D korpusa ārsienas logu izpētē un restaurācijas risinājuma sagatavošana	VKKF Pašvaldības budžets Projektu finansējums	2026. – 2027. gads.	Raunas KMC, restauratori, arhitekti
		D5. Pilsdrupu D korpusa ārsienas logu restaurācija	Pašvaldības budžets Projektu finansējums	2027. – 2030. gads.	Raunas KMC, restauratori, arhitekti
		D6. Veikt regulāru pilsdrupu saglabāto apjomu skenēšanu, dokumentēšanu, lai konstatētu un	Pašvaldības budžets	2025. – 2030. gads.	Raunas KMC

		novērtētu izmaiņas.			
	R2. Saglabāt pilsdrupās atrastās arheoloģiskās senlietas.	D7. Regulāri (katru gadu) budžetā ielānot līdzekļus pilsdrupās atrasto arheoloģisko senlietu konservācijai un restaurācijai.	Pašvaldības budžets	2025. – 2030. gads.	Raunas KMC, Cēsu muzejs, restauratori
	R3. Raunas pilsdrupu arheoloģiskā izpēte	D8. Veikt regulārus arheoloģiskos pētījumus. <i>Arheoloģiskās izpētes prioritātes: priekšpils teritorija un pils galvenie korpusi.</i>	Pašvaldības budžets Projektu finansējums	2025. – 2030. gads.	Raunas KMC, arheologi
		D9. Uzsākt darbu pie Raunas pilsdrupās atrasto arheoloģisko senlietu apkopošanas – datubāzes izveides.	Projektu finansējums	2025. – 2030. gads.	Raunas KMC, Cēsu muzejs, LNVM, arheologi
	R4. Raunas pilsdrupu vēsturiskā izpēte	D10. Vēsturisko materiālu izpētes darbi Latvijas un ārvalstu atmiņu institūcijās.	Pašvaldības budžets Projektu finansējums	2025. – 2030. gads	Raunas KMC

		D11. Zinātniska izdevuma par Raunas pili sagatavošana.	Projektu finansējums.	2025. – 2030. gads	Raunas KMC
M2. Kvalitatīvas publiskās telpas attīstība. <i>Attīstīt Raunas pilsdrupu teritoriju kā pieejamu, drošu un estētiski saskaņotu vidi apmeklētājiem un vietējai kopienai. Ievērot ilgtspējas un vizuālās integrācijas principus ainavā un saskaņotību ar Raunas pilsdrupu vēsturisko kontekstu.</i>	R5. Raunas pilsdrupu ainavas izveide un uzturēšana.	D12. Pilsdrupu pakalna nogāžu, aizsarggrāvju attīrīšana no krūmiem un jaunajām koku un krūmu atvasēm	Pašvaldības budžets. Projektu finansējums.	2025. – 2030. gads.	Raunas pagasta pārvalde, Raunas KMC
		D13. Pastaigu taku izveide un labiekārtošana pilsdrupu teritorijā.	Pašvaldības budžets. Projektu finansējums.	2025. – 2030. gads.	Raunas pagasta pārvalde, Raunas KMC
		D14. Dekoratīvo apstādījumu uzlabošana Raunas pilsdrupu teritorijā (vēsturiskie apstādījumi).	Pašvaldības budžets. Projektu finansējums.	2025. – 2030. gads.	Raunas pagasta pārvalde, Raunas KMC
	R6. Raunas pilsdrupu teritorijas infrastruktūras uzlabošana.	D15. Papildus informatīvo stendu izvietošana dažādās vietās pilsdrupu teritorijā.	Projektu finansējums. Pašvaldības budžets.	2025. – 2030. gads.	Raunas KMC
		D16. Vides un atpūtas elementu izvietošana Raunas pilsdrupu teritorijā (soliņi, velosipēdu novietnes, bērnu rotaļu elementi	Projektu finansējums. Pašvaldības	2025. – 2030. gads.	Raunas pagasta pārvalde, Raunas KMC

		u.c.)	budžets.		
		D17. Raunas pilsdrupu daļas vai elementu izgaismošana.	Projektu finansējums. Pašvaldības budžets.	2025. – 2030. gads.	Raunas pagasta pārvalde, Raunas KMC
	R7. Raunas pilsdrupu torņa infrastruktūras uzlabošana.	D18. Turpināt darbu pie Raunas pilsdrupu torņa infrastruktūras uzlabošanas (norobežojumi, apgaismojums u.c.)	Projektu finansējums. Pašvaldības budžets.	2025. – 2030. gads.	Raunas pagasta pārvalde, Raunas KMC
		D19. Raunas pilsdrupu torņa vēstures ekspozīcijas papildināšana.	Projektu finansējums. Pašvaldības budžets.	2025. – 2030. gads.	Raunas KMC
	R8. Raunas pilsdrupu torņa konstrukciju un jumta nomaiņa.	D20. Raunas pilsdrupu torņa koka konstrukcijas maiņa atbilstoši torņa stāvu līmenim.	Projektu finansējums. Pašvaldības budžets.	2025. – 2030. gads.	Raunas KMC, Attīstības nodaļa
		D21. Raunas pilsdrupu torņa juma konstrukcijas maiņa.	Projektu finansējums. Pašvaldības budžets.	2025. – 2030. gads.	Raunas KMC, Attīstības nodaļa

M3. Kultūras un izglītības funkciju paplašināšana. <i>Veicināt Raunas pilsdrupu izmantošanu kultūras, mākslas, izglītības un sabiedrisku pasākumu norisei.</i>	R9. Kultūras un mākslas pasākumu norise Raunas pilsdrupu teritorijā.	D22. Attīstīt pasākumu “Viduslaiku diena Ronnenburgā”: saturiski dažādot viduslaiku aktivitāšu skaitu, pasākuma formātu (meistarklases, viduslaiku rekonstrukcijas u.c.)	Projektu finansējums. Pašvaldības budžets.	2025. – 2030. gads.	Raunas Kultūras centrs, Raunas KMC
		D23. Attīstīt Raunas pilsdrupu pagalmu kā pasākumu norises vietu, plānojot koncertus vai tematiskos pasākumus, kuru norisē nav iesaistīta jaudīga skaņu tehnika.	Projektu finansējums. Pašvaldības budžets.	2025. – 2030. gads.	Raunas Kultūras centrs, Raunas KMC
		D24. Raunas mākslas plenēra aktivitātes, un citas ar mākslu saistītas aktivitātes, organizēt Raunas pilsdrupu teritorijā.	Projektu finansējums. Pašvaldības budžets.	2025. – 2030. gads.	Raunas Kultūras centrs, Raunas KMC
	R10. Sabiedrības izglītošana	D25. Piedāvāt ekskursijas gida pavadībā pa Raunas pilsdrupām, sniedzot informāciju par pils vēsturi, konservāciju, arheoloģiju u.c.	Pašvaldības budžets.	2025. – 2030. gads.	Raunas KMC
		D26. Organizēt izglītojošas lekcijas, meistarklases, sarunas, izstādes un konferences, lai	Projektu finansējums. Pašvaldības	2025. – 2030. gads.	Raunas KMC, arheologi, vēsturnieki,

		informētu par jaunākajiem Raunas pilsdrupu vēstures atklājumiem.	budžets.		arhitekti, restauratori
		D27. Pilsdrupu teritorijā izvietot informāciju par vides un pilsdrupu īpašo statusu un saglabājamību.	Projektu finansējums. Pašvaldības budžets.	2025. – 2030. gads.	Raunas KMC
M4. Kopienas iesaiste un ilgtspējīga pārvaldība. <i>Sekmēt vietējās kopienas iesaisti attīstības procesos, stiprinot piederības sajūtu. Izveidot pārdomātu un ilgtspējīgu apsaimniekošanas modeli, kas nodrošina pilsdrupu uzturēšanu ilgtermiņā.</i>	R11. Vietējās kopienas iesaiste Raunas pilsdrupu sakopšanas un attīstības jautājumos.	D28. Publisko talku organizēšana Raunas pilsdrupu teritorijā.	Projektu finansējums. Pašvaldības budžets.	2025. – 2030. gads.	Raunas pagasta pārvalde, Raunas KMC
		D29. Iedzīvotāju aptaujas, fokusgrupas diskusijas par Raunas pilsdrupu attīstības jautājumiem un vides dizaina risinājumiem.	Pašvaldības budžets.	2025. – 2030. gads.	Raunas KMC
	R12. Raunas pilsdrupu pārvaldība	D30. Izstrādāt Raunas pilsdrupu pārvaldības plānu.	Pašvaldības budžets.	2025. – 2027. gads.	Raunas KMC
M5. Raunas pilsdrupu atpazīstamība un sadarbība.	R13. Mārketinga aktivitātes	D31. Veidot uz pilsdrupām tendētu mārketinga produktu izstrādi, uzsverot pilsdrupu īpašās vērtības: saglabātību un	Projektu finansējums. Pašvaldības	2025. – 2030. gads.	Raunas KMC, Komunikācijas nodaļa

<i>Veicināt Raunas pilsdrupu atpazīstamību reģiona un valstiskā mērogā.</i>		vidi.	budžets.		
		D32. Izstrādāt pilsdrupu logotipu, saskaņā ar Smiltenes novada zīmolvedības prasībām.	Projektu finansējums. Pašvaldības budžets.	2025. – 2030. gads.	Raunas KMC, Komunikācijas nodaļa
	R14. Sadarbība	D33. Veidot sadarbību ar citām tūrisma vietām tuvākajā apkārtnē un novadā.	Projektu finansējums. Pašvaldības budžets.	2025. – 2030. gads.	Raunas KMC
		D34. Pēc iespējas iesaistīties tematiskajos projektos, kur līdzdarbojas līdzīgas Vidzemes vai Baltijas reģiona vietas – pilsdrupas, pilis, pilskalni, viduslaiku mantojuma vietas u.c.	Projektu finansējums. Pašvaldības budžets.	2025. – 2030. gads.	Raunas KMC, Attīstības nodaļa

6. KOPSAVILKUMS

Raunas pilsdrupas ir viens no nozīmīgākajiem kultūrvēsturiskajiem pieminekļiem Latvijā, kas izceļas ar unikālu autentiskumu un apjomu. Šī vieta ir būtiska ne vien vietējā, bet arī valsts mēroga kultūras mantojuma kontekstā. Pilsdrupu vērtību veido gan labi saglabājušies mūru apjomi, gan plašā un ainaviski daudzveidīgā teritorija, kuru ieskauj viduslaiku aizsardzības elementi — grāvji un vaļņi.

Stratēģijas izstrādes mērķis ir noteikt skaidrus darbības principus un ilgtermiņa pieeju Raunas pilsdrupu saglabāšanā, apsaimniekošanā un attīstībā. Šis dokuments kalpo kā konceptuāls ietvars, kas palīdzēs nodrošināt līdzsvarotu attīstību, vienlaikus saglabājot pilsdrupu autentiskumu, kultūrvēsturisko nozīmi un ainavisko kvalitāti.

Stratēģijā nostiprinātas vairākas būtiskas vērtības: pilsdrupas saglabājamās to esošajā noārdījuma stāvoklī, restaurācijas darbi veicami tikai minimālā apjomā, veicama zinātniskā izpēte, atbalstāmi pasākumi un infrastruktūras uzlabojumi. Dokumentā iezīmēti arī nozīmīgākie pasākumi, kas ļaus pamatoti plānot un īstenot nākotnes darbības ar ilgtermiņa ietekmi.

Stratēģijai ir gan rekomendējošs, gan normatīvs raksturs. Tā ir izmantojama kā atbalsta instruments, plānojot Raunas pilsdrupu turpmāko attīstību, un ietver konkrētus ieteikumus un rīcības virzienus. Ieteicams šo dokumentu skatīt sasaistē ar Smiltenes novada attīstības programmu 2022. - 2028. gadam. Tāpat lietderīgi būtu izstrādāt Smiltenes novada tūrisma stratēģiju un Smiltenes novada kultūrvēsturiskā mantojuma pārvaldības plānu, kurā iekļautos arī Raunas pilsdrupas, lai nodrošinātu vienotu, ilgtspējīgu un mērķtiecīgu novada attīstību.

Laika zīmogs	1. Jūsu dzīvesvieta:	2. Cik reizes pēdējo trīs gadu laikā esat apmeklējis Raunas pilsdrupas?	3. Ar kādu mērķi apmeklējāt Raunas pilsdrupas? (iespējamai vairāki atbilžu varianti)	4. Kā, Jūsprāt, nākotnē izmantojama Raunas pilsdrupu teritorija? (iespējamai vairāki atbilžu varianti)	5. Kādu Jūs redzat Raunas viduslaiku pils teritoriju pēc 5 gadiem? Kāda tā izskatās, kas ir paveikts un ko tur iespējams darīt? Aicinām brīvi paust savas idejas un redzējumu!
5.6.2025 13:56:19	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā pastaigu vieta	Kultūras pasākumu norises vieta	Sakopta vide, cilvēkiem. Cienot kultūru, vēsturi, senās mitoloģijas.
5.6.2025 13:57:32	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā pastaigu vieta	Sporta pasākumu norises vieta, Vietējās kopienas aktivitātēm	Priecē jebkurš ieguldītais darbs teritorijas uzkopšanā.
5.6.2025 13:59:40	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Uzņēmējdarbībai	Ar attīstību viduslaiku vēstures saglabāšanas virzienā. Viduslaiku diena ir lielisks pasākums, bet to varētu vērst plašumā, piesaistot rekonstruktoru klubus ne tikai no Latvijas, un popularizējot pasākumu plašākai sabiedrībai.
5.6.2025 14:00:29	Raunas pagasts	1 - 3 reizes	Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Sporta pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm, Uzņēmējdarbībai	Rauna ir smuka mazpilsēta. Raunai jābūt tūristu pilsētiņai. Vajag piesaistīt vairāk uzņēmējus. Izbruģēt ceļus. Uzbūvēt Spa centru, uztaisīt vairāk apskates objektus. Piesaistīt tūristus.
5.6.2025 14:02:36	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Sporta pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes	Varbūt vēl ir kāds apskates objekts pārējā pilsdrupu teritorijā, kur akmeņu sienas.

			pastaigu vieta	mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm, Uzņēmējdarbībai	
5.6.2025 14:03:48	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Vietējās kopienas aktivitātēm	Uzturēt sakoptu. Nepārveidot! Izveidot apkārt dabas pastaigu takas, soliņus, piknika vietas. Saglabāt apskatei, pastaigām ar ģimeni bez ieejas maksas
5.6.2025 14:04:27	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta, Darba nolūkos	Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Ļoti ceru, ka būs iespēja turpināt pils konservācijas darbus, lai saglabātu esošos mūra fragmentus. Un turpināt pils pagalma izmantošanu kultūras pasākumiem, jo tie pulcē cilvēkus no tuvām un tālām vietām.
5.6.2025 14:04:29	Raunas pagasts	regulāri	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Svarīgi uzturēt līdzšinējā stāvoklī.
5.6.2025 14:05:08	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Saglabātu. Sakoptu. Varētu izveidot iespēju ekskursijas laikā redzēt virtuālu pils kopskatu, kāds tas bijis kādreiz.
5.6.2025 14:08:49	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts	Piesaistīt tūristus

5.6.2025 14:11:49	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm, Uzņēmējdarbībai	Pils teritorijā regulāri notiek kultūras pasākumi, tirdziņi, labdarības akcijas, meistarklases, tūrisma ekskursijas, ir digitālie stendi, virtuālās realitātes objekti, utt. Atvēlēta (tālāka) vieta teltīm/nakšņošanas opcijas. Tā ir papildināta arī ar uzņēmējdarbības opcijām (kafijas automāts vai kāds našķu automāts tuvumā, iespēja iznomāt viduslaiku tērpus un nofotografēties, utt.). Kā arī ir opcija noziedot pils teritorijas tālākai attīstībai. Pils skatu tornī ir izvietoti soliņi, galdiņi un miskastes. Atjaunota vēl kāda daļa no pilsdrupām, lai spētu uztvert tās oriģinālos izmērus dabā. Vieta ir brīvi pieejama visiem un arī iedzīvotāji ir aicināti realizēt savas iniciatīvas.
5.6.2025 14:16:39	Smiltenes pagasts/pilsēta	1 - 3 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Ir veikti arheoloģiskie izrakumi un atklāta tā laika patiesā grīda-celī līdz ar to iespējams vieta vairāk piesaistīs tūristus un ka arī priekšmetu muzeja būs daudz vairāk ko izrādīt . Ka arī būtu skaisti ja virs pils būtu jumti lai to pasargātu no sabrukšanas

5.6.2025 14:22:10	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Parādīt, atrādīt ciemiņiem	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Uzņēmējdarbībai	Ar prieku redzētu vēl vairāk klasiskās mūzikas, mākslas pasākumus pilsdrupu teritorijā. Īstā vieta! Pagājušajā vasarā bija ļoti skaista metāla vai tml. materiāla izstāde! Visiem patika!
5.6.2025 14:22:51	Cēsis	1 - 3 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Prasītos vairāk aktivitāšu vai pilsdrupās vai tuvākā teritorijā, lai pavadītu objekta vairāk laika. Šobrīd ir pa "Īsu" :)
5.6.2025 14:29:48	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts	Attīstība
5.6.2025 14:31:03	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā pastaigu vieta	Kultūras pasākumu norises vieta, Vietējās kopienas aktivitātēm, Bērnu rotaļu laukums	Skaista vieta, kur doties pastaigāties. Vieta, kur bērniem rotaļāties, skriet, šūpoties, izklaidēties. Notiek kultūras pasākumi.
5.6.2025 14:31:20	Raunas pagasts	1 - 3 reizes	Pasākuma norises laikā	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Vietējās kopienas aktivitātēm	Sakopta teritorijā, kas priecē gan vietējos iedzīvotājus gan Raunas viesus.
5.6.2025 14:31:47	Berlin	1 - 3 reizes	Kā tūrisma apskates objektu	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Uzturētu labā kārtībā un ar pilnveidotu infrastruktūru plašākiem pasākumiem

5.6.2025 14:35:01	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Prasītos labāks segums, ja notiek pasākumi pie skatu torņa īpaši, varbūt modernāk apzaļumot, gan jau kāda skatuvīte ar jauna ceļama...5gadi nolietosies jau esošā.
5.6.2025 14:36:19	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta	Atjaunotu pils infrastruktūru
5.6.2025 14:36:34	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Sporta pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm, Uzņēmējdarbībai	Ir iespēja uzkāpt skatu tornī un izstaigāt pils drupas.
5.6.2025 14:36:39	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Iespējams izveidota izstāžu zāle, kur būtu uzzināms par pašu pili, tās iemītniekiem un tā laika dzīvi. Kas mūsdienīgs iekš veciem mūru fragmentiem, bet lai nenomāc un nepazūd senatnes un vēsturiskā aura. Jo šis iztrūkst raugoties vecajos mūros, atliek tik fantazēt...
5.6.2025 14:37:27	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Pēc iespējas saglabāt esošo un kaut nedaudz atjaunot nobrukušo!
5.6.2025 14:40:44	Drustu pagasts	Apmeklēju	Pasākuma	Kultūras pasākumu	Būs labi, strādājat

		regulāri	norises laikā	norises vieta	
5.6.2025 14:48:45	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Pēc pieciem gadiem Raunas viduslaiku pils teritorija ir kļuvusi par iedvesmojošu kultūrvietu, kur pagātne satiekas ar mūsdienām. Pilsdrupu ainava ir sakopta, uzsvērts tās vēsturiskais raksturs, saglabājot autentiskumu un pieejamību. Ap torni izbūvētas drošas takas, informatīvi stendi ar stāstiem un digitāliem risinājumiem – piemēram, viedtālruņa aplikācija ļauj redzēt, kā pils izskatījās senatnē. Notiek regulāri pasākumi – viduslaiku svētki, brīvdabas koncerti, vēsturiskas darbnīcas bērniem un pieaugušajiem. Apmeklētāji var izmēģināt senos amatus, iznomāt viduslaiku tērpus vai nobaudīt ēdienus pēc vēsturiskām receptēm. Vakara stundās pils teritorija ir maigi izgaismota, ļaujot izjust vietas romantisko noskaņu un vēsturisko elpu. Teritorijā pieejami soliņi, neliela skatuve, kā arī vieta klusai atpūtai un pārdomām – kļuvusi par iecienītu gan vietējo, gan viesu pieturas punktu. Raunas pils nav tikai objekts, bet dzīva vide, kur māksla, vēsture un sabiedrība satiekas.
5.6.2025 14:48:47	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Pasākuma norises laikā, Garāmejojot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Sporta pasākumu norises vieta, Uzņēmējdarbībai	Varētu būt vairāk krēsli ar galdiņiem

5.6.2025 14:50:56	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Vairāk atvērta tūristiem
5.6.2025 14:52:43	Raunas pagasts	1 - 3 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Kā pastaigu vieta, Ierodoties ciemiņiem, ir kur aiziet	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Vietējās kopienas aktivitātēm, Uzņēmējdarbībai	Sakārtotu, sakoptu. Rīkotas izstādes, pasākumi.
5.6.2025 14:54:49	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm, Uzņēmējdarbībai	Vēlētos redzēt vairāk soliņu, kur piesēst vizuāli skaistās un arī drusku nomaļākās vietās, lai var pabaudīt dabu un jauniešiem patiktu fotografēties. Vēlētos izkoptu pastaigu taku apkārt pilsdrupām pa aizsargvalni, kur mēdz braukāt kalnu velosipēdisti. Gribētu kārtīgu velo novietni pie torņa, lai ar bērniem var aizbraukt ar velo un mierīgi uzkāpt tornī nedomājot par to, ka ritenim var pieaugt kājas. Vēlētos lielāka izmēra (15-20 cilvēku ietilpību) sešstūrainu koka lapeni klajumā aiz estrādes, lai iedzīvotāji varētu svinēt savus svētkus parkā un darīt to pienācīgos apstākļos, turklāt tāda noderētu ikgadējos pasākumos

5.6.2025 15:01:17	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Būtu ļoti forši ja varētu apstaigāt riņķī visai pilij un aplūkot pilsdrupas no visām pusēm.
5.6.2025 15:02:52	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Izveidotas atpūtas zonas ,kur var vērot pilsdrupas un kopīgi pavadīt laiku ar ģimeni. Protams ievērojot, ka aiz sevis sakopj. Izgaismotas instalācijas.
5.6.2025 15:08:04	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm, Uzņēmējdarbībai	Turpinot pils konservāciju un sakopšanu. Mērķim būtu jābūt līdzīgam kā Dobeles pilsdrupās, kur saglabājot vēstures nodilumu paralēli tiek apdzīvota daļa pils apjoma ar slēgta un apkurināma tipa telpām pasākumu norisei. Tas ir, nav jēga vecus mūrus atjaunot vēsturiskajā brīža spozmē, bet gan apstādināt mūru brukšanu un daļu apdzīvot ar mūsdienīgāku pielietojumu, tādējādi pili padarot komerciāli un sociāli pielietojamu jebkādos laikapstākļos
5.6.2025 15:11:44	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā,	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes	Sakoptu, tūristiem un arī vietējiem iedzīvotājiem interesantu vietu, kur atpūsties un baudīt vēsturi

			Garāmejot, Kā pastaigu vieta	mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	
5.6.2025 15:17:33	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Labiekārtota estrāde, labiekārtota un iekārtota atpūtas vieta aiz estrādes (soliņi, galdiņi).
5.6.2025 15:26:11	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Jebko no 4.punkta
5.6.2025 15:30:16	Jelgava	1 - 3 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Sakoptu.
5.6.2025 15:34:59	Vecpiebalga	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Vairāk pasākumu, vairāk tūrisma aktivitāšu, neaizslēgtu torni
5.6.2025 15:37:33	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	atjaunot pils drupu lielo teritoriju lai varētu arī staigāt

5.6.2025 15:37:44	Smiltenes pagasts/pilsēta	4 - 10 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Darba nolūkos	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	-
5.6.2025 15:40:35	Raunas pagasts	1 - 3 reizes	Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Šī vieta jau ir skaista. Jārūpējas arī turpmāk, lai saglabātu pilsdrupas, uzturēt estrādi un apkārtni sakoptu. Vīzijas, ko varētu uzlabot, man diemžēl nav.
5.6.2025 15:41:16	Tbilisi, Gruzija	1 - 3 reizes	Kā tūrisma apskates objektu	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm, Uzņēmējdarbībai	Turpināt arheoloģisko izpēti, atrakšanu. 2. Veikt iekonservēšanu un daļēju restaurāciju ar daļēju , labāk saglabājušos objektu (~a) izbūvi. 3. Iekārtot muzeju, vēsturisko liecību prezentāciju, kas veicinātu objekta apmeklējumus, ienākumus, vēstures un tautas pagātnes apzināšanu un popularizēšanu (skat - Alūksnes Pils restaurācijas piemērs, Dobeles pils restaurācijas piemērs, Bauskas pils utt.)

5.6.2025 15:43:32	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Drupas nostiprinātas, drošas, izgaismotas. Paplašinātas gājēju takas visapkārt pilij. Varbūt iespējams uzpludināt daļu aizsarggrāvja, kur tas bijis agrāk. Atrast veidu kā apmeklētāji var saprast kas tieši atradās un kā izskatījās vietā, kur viņi ir tobrīd. Kādā digitālā vizualizācija vai tamlīdzīgi. Estrādi vajadzētu uzlabot.
5.6.2025 15:45:59	Launkalnes pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Tikpat sakoptu, kāda tā ir tagad. Derētu nostiprināt visas drupu sienas. Varbūt varētu arheoloģisko izrakumu vietā izveidot nojumi, zem kuras būtu izkārtota ekspozīcija ar izrakumos atrastām vai Pilij raksturīgajām lietām- kā brīvdabas muzejs- stacionārs.
5.6.2025 15:48:19	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Sporta pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Oficiāli pieejamas pastaigu taciņas pa pašām pilsdrupām.
5.6.2025 15:49:55	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Vairāk "apdzīvot" estrādi. Tā tiek reti likta lietā.

			pastaigu vieta		
5.6.2025 15:54:23	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta	Tādu pašu. Pēdējos 8 gadus kopš dzīvoju Raunā, nekas nav mainījies
5.6.2025 15:58:24	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Plānot pilsdrupu pakāpenisku rekonstrukciju! Cik ilgi ķēpāsimies ar DRUPĀM!?
5.6.2025 16:04:54	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Dzīva vēsture - aktivitātes, pasākumi.
5.6.2025 16:24:29	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta, Patīk baudīt skaisto skatu	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Sporta pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Būtu jauki redzēt attīstību. Arheoloģiskos izrakumus, konservācijas darbus, pils atjaunošanas darbus.
5.6.2025 16:24:41	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Tikpat sakoptu, kā līdz šim!

5.6.2025 16:30:27	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Vietējās kopienas aktivitātēm	Ar droši nostiprināties mūriem, lai jebkurš apmeklētājs var kļīst pa pilsdrupām. Modernizēta estrāde.
5.6.2025 16:32:01	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Atkopt tās kādreizējo mirdzumu
5.6.2025 16:33:10	Raunas pagasts	1 - 3 reizes	Kā tūrisma apskates objektu	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm, Uzņēmējdarbībai	Viss lieliski!
5.6.2025 16:39:02	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Sporta pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Rožu pastaigu dārzs vecās estrādes vietā
5.6.2025 16:52:08	Rīga	Apmeklēju regulāri	Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Vietējās kopienas aktivitātēm	Man patīk jau patreizējā izskatās. Bet, ja vēl "uzčubina" un regulāri sakopj...

5.6.2025 17:16:37	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Galvenais, lai tā tiek saglabāta/iekonservēta. Ļoti patīk, ka ir izveidota šī paaugstinātā skatu platforma un manuprāt nav tik svarīgi, ka tas neatbilst vēsturiskajam izskatam, bet tas piesaista viesus, apmeklētājus un arī vietējie iedzīvotāji ļoti labprāt uzkāpj tornī un bauda brīnišķīgos Raunas skatus. Lūdzu nepazaudējiet to, ļaujoties vēsturnieku izpratnei, kādam būtu jābūt šim tornim. Manuprāt jau šobrīd šī teritorija tiek pilnvērtīgi izmantota integrējot tajā dažādus pasākumus un to formātu. Tas ir brīnišķīgi un atbalstāmi. Galvenais atstāt šo teritoriju arī kā brīvi pieejamu. Lai izdodas!
5.6.2025 17:32:31	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Sakoptu, ar atpūtas vietām. Var rīkoties pasākumus.
5.6.2025 17:43:22	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta, Darba nolūkos	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Atjaunots skatu torņa jumts. Izveidota atpūtas vieta tūristiem un pastaigu mīļotājiem. Nostiprinātas drupas. Veikti jauni izrakumi un to laukumi atstāti interesantiem apskatei.

5.6.2025 17:49:41	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Sporta pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm, Uzņēmējdarbībai	Atjaunotu
5.6.2025 18:04:02	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Arvien turpinās pilsdrupu iekonservēšana, turpinās arheoloģijas izrakumi, tur notiek dažādi kultūras pasākumi.
5.6.2025 18:06:28	Raunas pagasts	1 - 3 reizes	Pasākuma norises laikā	Tūrisma objekts	Drupas ir drupas, ja neieguldīs finanšu līdzekļus regulāri tad drupas būs bīstamas. Bet no otras puses ja iegulda pašvaldības līdzekļus tad vajadzētu noteikt ieejas maksu, jo tik dārgās drupas uzturēt atļauties var tikai bagātas pašvaldības, bet saprotot to, ka "nekam nav naudas" mēs tāda neesam.
5.6.2025 18:22:46	Cēsis	1 - 3 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta	Teritorijā ir apskates eksponāti
5.6.2025 18:22:56	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta	Šis ir diskusijas vērts jautājums.

			norises laikā		
5.6.2025 18:23:15	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	
5.6.2025 18:23:23	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	sakoptu, uzturētu, tīru.
5.6.2025 18:28:07	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Atjaunota
5.6.2025 18:41:33	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Sporta pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Viss ir brīnišķīgi. Varētu kādu soliņu pilskalna gleznainākajās vietās...
5.6.2025 18:44:18	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Pasākuma norises laikā	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās	Sakopta koncertvieta, tūrisma apskates vieta

				kopienas aktivitātēm	
5.6.2025 18:45:30	ASV	1 - 3 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Uzceltas citas vēsturiskas celtnu kopijas, vairāk informācijas par vietējiem iedzīvotājiem tajos laikos.
5.6.2025 18:46:25	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm, Uzņēmējdarbībai	Pēc pieciem gadiem Raunas viduslaiku pils teritorija varētu būt īsts kultūras un atpūtas centrs, kur harmoniski savijas vēsture un mūsdienīgas iespējas. Iedomājieties skaisti sakārtotu vidi ar atjaunotām drupām, kur katrs stūris stāsta savu leģendu. Kas varētu būt paveikts? Pilsdrupu konservācija – lai saglabātu un pasargātu vēsturisko mantojumu. Interaktīvas ekspozīcijas – digitālas un fiziskas instalācijas, kas ļauj apmeklētājiem izzināt pils vēsturi un viduslaiku dzīvi. Kultūras pasākumu vieta – koncerti, teātra izrādes un tematiski festivāli. Tūristu takas un atpūtas zonas – ainaviski maršruti ar skatu platformām un vietām mierīgai atpūtai. Radošās darbnīcas un viduslaiku meistarklases – iespēja apgūt seno amatu prasmes.
5.6.2025 19:01:50	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā,	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes	Pabeigti konservācijas darbi.

			Garāmejot, Kā pastaigu vieta	mērķiem	
5.6.2025 19:02:26	Launkalnes pagasts	4 - 10 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm, Uzņēmējdarbībai	Kā tūrisma, kultūras, vietējās kopienas aktivitātēm, uzņēmējdarbības popularizēšanai ar tirdziņiem, pilsdrupu konservācijas turpināšana ar projektu palīdzību!
5.6.2025 19:20:20	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	.
5.6.2025 19:20:41	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Vietējās kopienas aktivitātēm	Saglabāt un uzturēt labā stāvoklī esošo.
5.6.2025 19:34:50	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Muzejs, izstāžu zāle - vieta, var būt ārā mākslas objektiem, izglītojošs projekts skolēniem - nodarbība.
5.6.2025 19:35:50	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Gluds celiņš, skaista estrāde, ērti skatītāju soli, deju grīda.

5.6.2025 19:42:06	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta, Darba nolūkos	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Konservēti vēl vairāki mūri, realizēts kāds projekts, kas konservāciju apvieno ar paliekošas piem. Izstāžu galerijas izveidi.
5.6.2025 19:42:35	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Garāmejojot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Vietējās kopienas aktivitātēm	.
5.6.2025 19:47:12	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejojot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Pils skatu torņa pašā augšā ir maza kafejnīca (ar burvīgu skatu uz Raunu), kurā var padzert kafiju un apēst kādu vietējās kūku cepējas kūkas gabaliņu.
5.6.2025 19:55:59	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Sporta pasākumu norises vieta	Kā labiekārtotu pils parku ar iekārtotām atpūtas vietām un apstādījumiem
5.6.2025 20:06:07	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Iespēju robežās nostiprināt pils mūrus, lai paliek nākamajām paaudzēm. Varētu uzcelt kādas lapenītes brīvajā laukumā, kur ceļotājiem atpūsties un ieturēt maltīti, vietējiem pasēdēt un pavērot Raunu no pilskalna.

5.6.2025 20:22:01	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Sporta pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Izdarīts ir ļoti daudz, obligāti vajag estrādi uzlabot un mēģināt rīkot vairāk pasākumus vasaras sezona tieši pilskalna estrāde.
5.6.2025 20:48:59	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Vietējās kopienas aktivitātēm	Visi darbi pēdējos gados, kas tiek veikti Pilsdrupu teritorijā, ir gaumīgi un iederīgi un lietderīgi! Vēlētos jaunu Raunas estrādes būvi, jo tā nepavisam neiederas pilsdrupu kompleksā. Tās būvprojoms degradē kopējo vidi, sajūtas un "lec kā dadzis acī". Ļoti patīk šī vieta kā kultūras pasākumu vide, un galvenokārt mūzika ir viena no tiem, bet estrāde nu nepavisam ne pavisam nepatīk!!!
5.6.2025 20:53:20	Raunas pagasts	1 - 3 reizes	Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Skaista un sakopta vēstures, kultūras, atpūtas un izziņas vieta.
5.6.2025 20:58:47	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Pasākuma norises laikā	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta	Estrādi vajag iekārtot pilsdrupās! Vecā ir briesmīga!
5.6.2025 20:59:20	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Pasākuma norises laikā, Garāmejot	Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās	Man nepatīk estrāde jo neiederas vidē un neglīti izskatās kopējā kompleksā!!!! Par visu citu man nav iebildumu taču estrāde ir briesmīga

				kopienas aktivitātēm	
5.6.2025 21:06:30	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Esošā teritorija nav pasliktinājusies un ir droša apmeklētājiem. Notiek dažādi kultūras un vēstures pasākumi, radošās darbnīcas, izstādes. Iesaistīt vietējo kopienu pasākumu organizēšanā.
5.6.2025 21:13:33	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Garāmejot	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Sakoptākā teritorija. Iespējams ir darīti arheoloģiskie izrakumi
5.6.2025 21:15:45	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Uzturēt kārtībā un atjaunot estrādi

5.6.2025 21:16:17	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Ar ierīkotu pastaigu taku (ar margām) apkārt pilsdrupu teritorijai. Zinu, ka vietām var aiziet uz apkārtējo celtņu drupām pa taciņām, bet vēlētos redzēt konkrētu taku, kas iet garām visām nozīmīgākajām ēkām un arheoloģisko izrakumu vietām. Vēl ļoti patīkami būtu, ja pie katras no šīm ēkām/vietām būtu lasāmi plakāti latviski un angļiski par to, kas redzams, ar nedaudz vēsturi un zīmējumiem ar to, kā tas izskatījās agrāk. Tādas pilsdrupas būtu patīkami apmeklēt, domāju, ka tūristu tad arī būtu vairāk.
5.6.2025 21:47:15	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Vietējās kopienas aktivitātēm, Uzņēmējdarbībai	Vairāk pasākumu, brīvdabas koncertu. Torņa uzturēšana un vēl kādu inovāciju ieviešana, kāda spēle, ko tur var apmeklētāji spēlēt.
5.6.2025 22:09:42	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Sporta pasākumu norises vieta, Vietējās kopienas aktivitātēm	Vel soliņus! Atkritumu urnas! Brīvu pieeju skata tornim!

5.6.2025 22:15:46	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Pēc pieciem gadiem Raunas pils teritorija ir kļuvusi par dzīvu kultūras centru. Tajā regulāri notiek skolēnu ekskursijas ar izglītojošām programmām un interaktīvām aktivitātēm par viduslaiku vēsturi. Pils pagalmā izveidots neliels suvenīru veikaliņš, kur iespējams iegādāties vietējo amatnieku darinājumus. Norisinās vēstures pasākumi, darbnīcas un koncerti, kas piesaista gan vietējos, gan tūristus. Pils vide ir droša, sakopta un saglabā autentisku atmosfēru, ļaujot apmeklētājiem sajust vēstures elpu mūsdienīgā veidā.
5.6.2025 22:21:52	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Pasākuma norises laikā	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta	Estrādi vajag iekārtot pilsdrupās! Vecā ir briesmīga !
5.6.2025 22:29:51	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Pasākuma norises laikā	Tūrisma objekts	Nezinu.
5.6.2025 22:34:10	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Uzņēmējdarbībai	***

5.6.2025 22:35:30	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Sporta pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Labiekārtoti soliņi, varbūt pat piknika vietas izveidotas. Tā pat forši būtu kāda interesanta taka ar izzinošiem vēstures faktiem, notikumiem, stāstiem par to kas šeit bija agrāk.
5.6.2025 22:43:17	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā	Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Jāsaglabā, ko gandrīz esam pazaudējuši.
5.6.2025 22:52:58	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Es redzu, ka ir iespējams izstaigāt visu teritoriju (arī aiz pilsdrupām) pa sakoptām, atļautām un drošām taciņām ar informatīvām zīmēm pie detaļām, kuras ir saglabājušās un glabā sevī stāstus.
5.6.2025 23:02:33	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Pasākuma norises laikā	Kultūras pasākumu norises vieta	Atbalstu jebkādu radošu darbību. Pricājos par to ,kas jau paveikts
5.7.2025 5:54:33	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Lai droši var izstaigāt pilnīgi visu teritoriju, iziet gar visām pils sienām, kas nozīmē pilnīgi visu sienu konservāciju. Pluss teritorijā iekoptu atpūtas vietu, kur apsēsties un baudīt pils skatu (ne tikai tornī)
5.7.2025 7:36:43	Brantu pagasts	1 - 3 reizes	Kā tūrisma apskates objektu	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Sporta pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes	Renovētu

				mērķiem	
5.7.2025 8:33:58	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta	Atjaunota un labi uzturēta esošā infrastruktūra.
5.7.2025 8:48:41	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta, Darba nolūkos, Rādu visiem ciemiņiem	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Pilnībā pabeigti vienas galveno korpusu sienas konservācijas darbi, pabeigti skaisto pils logu restaurācijas darbi un logi izgaismoti interesantā veidā, notikuši vismaz vieni arheoloģiskie izrakumi, uzrīkota vismaz viena konference par pils vēstures izpēti un saglabāšanas jautājumiem, iekārtotas pastaigu taciņas, iespējams radīts kāds digitālais risinājums, izstrādāts pils torņa jumta seguma nomaiņas projekts, attīstīts pasākums Viduslaiku diena Raunā.
5.7.2025 9:15:39	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Sporta pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpēti mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Diskgolfa laukums.

5.7.2025 9:24:21	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Sporta pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Vairāk sakopta
5.7.2025 9:59:20	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Sporta pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Labiekārtotu, ar izveidotām taciņām, apgaismojumu. Varbūt apkārt pilskalnam vajag izveidot izejamo taku, kā arī savienot ar Pāvela gatvi.
5.7.2025 11:13:39	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Saglabātas Raunas pilsdrupas vismaz to tagadējā apmērā. Veikt izpēti un norakt zemes slāni starp mūriem, kur tas vēl nav darīts. Nostiprināt mūrus tā, lai apskatei būtu pieejamas pilsdrupas pilnā apmērā. Ja iespējams nodrošināt pieguļošo mūru drošumu, tad noderētu skatu platforma uz kalna "stūrīša" aiz pilsdrupām.
5.7.2025 13:21:50	Smiltenes pagasts/pilsēta	4 - 10 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Turpināt sakopt teritoriju ap pili, iztīrīt gravas no kokiem, lai paveras plašāks skats tālumā.

5.7.2025 15:20:04	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Pils teritorija tiek izmantota kā tūristu apskates objekts, Papildinās izpēte, turpinās sienu atjaunošana un nostiprināšana
5.7.2025 17:18:25	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta	Tīru un skaistu apskates objektu.
5.7.2025 17:27:32	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Droša, tā lai arī turpmāk varētu apbrīnot tas skaistumu.
5.7.2025 18:53:13	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Interaktīva spēle, kuras laikā skolēni izstaigā pils teritoriju un meklē atbildes uz jautājumiem. Zinu, ka ir tāds audiovizuāls risinājums, ka noskenējot QR kodu var redzēt 3D pils kādreizējo teritoriju. Manuprāt, Ludzas pilsdrupās esmu ko šādu redzējusi. Protams, sakoptu teritoriju, kā tas ir bijis līdz šim.

5.7.2025 19:40:26	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Manuprāt, tīri uzlabota pati apkārtnē varbūt kāds soliņš vairāk kur apsēsties ar skatu uz Raunu, estrādes atjaunošana, kur notiktu vairāk pasākumu. Uzlabots skatu tornis. Bet neko vairāk tur nevajag, manuprāt tā kā ir tagad, ka var mierīgi iet garām, var mierīgi uzkāpt skatu tornī, baudīt klusumu tās apkārtnē uz soliņa. Utt.
5.7.2025 19:49:03	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Būs vēl sakoptāka, apmeklētāka.
5.7.2025 20:02:02	Raunas pagasts	Kad vien vēlos jo es Raunā dzīvoju.	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm, Uzņēmējdarbībai	Vairāk sakoptāku. Kaut ko jaunu un interesantu piebūvētu vai sākt restartēt pilsdrupas.
5.7.2025 22:11:15	Smiltenes pagasts/pilsēta	1 - 3 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Es domāju ka tur vārētu uztaisīt ka var ieiet iekšā apskatīties iekšpusi un jābūt gidam kurš pastāsta par pilsdrupām. Kā arī ārpusē jābūt ekrānam ar aprakstu par pilsdrupām. Ieejai biļete varētu būt par brīvu vai par ziedojumiem

5.7.2025 22:26:18	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Manuprāt, pēc 5 gadiem es Raunas viduslaiku pili redzu kā vēsturisku objektu. Pēc manām domām tur nevajag neko mainīt.
5.8.2025 7:59:09	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Sporta pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Vairāk info priekš citiem kā galamērķi
5.8.2025 9:15:44	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā pastaigu vieta	Vietējās kopienas aktivitātēm	Pēc iespējas vairāk atjaunot
5.8.2025 21:58:55	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Sakopta, labiekārtota teritorija
5.8.2025 22:51:52	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Sporta pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Izkoptas gravas, kurās celiņi pastaigām. Mūri pamazām tiek stiprināti. Teritorijā kāds vides objekts, lai fotografējoties redzams arī skats uz baznīcu. Neko daudz nevajag pārveidot.
5.9.2025 13:02:20	Raunas pagasts	1 - 3 reizes	Pasākuma norises laikā	Uzņēmējdarbībai	Tādu ir daudz

5.9.2025 23:43:37	Smiltenes pagasts/pilsēta	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Uzņēmējdarbībai	Sakopta visa pils teritorija ar vairāk pastaigu takām tai apkārt. Vairāk soliņu Raunas skatu vērošanai no augšas. Starp pils mūriem varētu būt kādas telpas kaut kas līdzīgi kā Dobeles pilsdrupās
5.9.2025 23:43:44	Smiltenes pagasts/pilsēta	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Uzņēmējdarbībai	Sakopta visa pils teritorija ar vairāk pastaigu takām tai apkārt. Vairāk soliņu Raunas skatu vērošanai no augšas. Starp pils mūriem varētu būt kādas telpas kaut kas līdzīgi kā Dobeles pilsdrupās
5.10.2025 15:01:44	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Pasākumi, koncerti, izzinošas ekskursijas, pētniecības/ sadarbības iespējas universitātēm/arheologiem (?), mākslas izstādes
5.11.2025 19:38:25	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Vietējās kopienas aktivitātēm	Es Raunas viduslaiku pils teritoriju pēc pieciem gadiem redzu kā radošu cilvēku un radošu kultūras pasākumu vietu, vietējo iedzīvotāju sanāksšanas vietu . Kur teritorijā ir apvienota viduslaiku pils ar mūsdienu arhitektūras risinājumiem.
5.12.2025 14:07:27	Drabešu pagasts	4 - 10 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā	Kultūras pasākumu norises vieta, Sporta pasākumu norises vieta, Vietējās kopienas aktivitātēm	Vairāk vietas kur apsēsties/ staigāt

			pastaigu vieta		
5.12.2025 14:28:57	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta, Darba nolūkos	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Sporta pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm, Uzņēmējdarbībai	Domāju, ka varētu apgūt lielo zemes gabalu pie pilsdrupām tūrismam un atpūtai, kā arī izveidot pastaigu taku apkārt pilsdrupām, varbūt, pie stāvlaukuma informācijas kioskiņu vasarā ar gida pakalpojumu.
5.19.2025 20:13:39	Rīga	1 - 3 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Jums ir ļoti skaista daba. Būtu jauki nakšņot aizbraucot ciemos.

5.21.2025 13:18:14	Rīga	Nevienu	Kā tūrisma apskates objektu	Tūrisma objekts, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Turpinātos pils konservācijas un arhitektoniskās izpētes darbi. Būtu pilnībā izpētīts un atklāts pils pagalma segums. Uz pils mūriem vai pagalmā būtu vērojamas vizualizācijas ar interaktīvu stāstījumu par pils vēsturi, kurus tūrists varētu noskatīties jebkurā diennakts laikā, nerēķinoties ar konkrētu darba laiku. Pagalmā notiktu senās mūzikas koncerti, zinātniski izglītojoši semināri, konferences par viduslaiku kultūrvēsturisko mantojumu. Būtu veikta pētniecība par to, ko viduslaiku pīļu tiešā tuvumā audzēja - dārzeņi, garšaugi, košumaugi, augļkoki.... (neliels ieskats jau ir Cēsu pils dārzā, bet Jūsu gadījumā varētu dārzs aizņemt plašāku teritoriju) - viduslaiku pils dārza stāsts gadalaiku griezumā, meistarklases viduslaiku ēdienu un dzērienu gatavošanā, pasniegšanas rituālos. Lekcijas par to, ko audzēja uz vietas Vidzemē, ko ieveda, kādi bija ieviešanas "ceļi" - kā tas tika tīri praktiski organizēts.... Pils tornī būtu skatāma izstāde ar arheoloģisko izrakumu laikā atrastajām senmantām. Ekspozīcija veltīta Vidzemes viduslaiku pilīm, Hanzas pilsētām.....Raunai, pateicoties sava skaistā, ainaviskā ģeogrāfiskā izvietojuma un enerģiskajiem, augsti kvalificētajiem speciālistiem ir milzīgs potenciāls kļūt par vadošo Vidzemes tūrisma pērli ar augstu izglītojošo potenciālu. Pāri visam, lai Jūsu brīnišķīgajām idejām izdodas piesaistīt pietiekamu finansējumu!
Papīra formātā, Nr.1	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objekts, Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Raunas viduslaiku pilij ir pabeigta konservācija. Izgaismota kāda no pils sienām dienas tumšajā laikā (līdzīgi kā baltā klints).

			pastaigu vieta, Cits variants - Skatu tornis, lai rastu pozitīvas emocijas, vērojot Raunu gadalaikos.		
Papīra formātā, Nr.2	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākumu norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Jau šobrīd teritorija ir sakopta, uz pasākumiem izrotāta, bet nākotnē vēlētos vairāk apstādījumu, ziedu, košumaugu. Varbūt ko līdzīgu kā Cēsu pils teritorijā - seno garšaugu dobes, augus, puķes, kas bijušas viduslaikos, piem., kumelītes, kliņģerītes, magones u.c. Tie varētu augt kādā skaistā sētā - no zariem piem. Tas daudz līdzekļu neprasa.
Papīra formātā, Nr.3	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākumu norises laikā, Garāmejot	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Būtu forši, ja pils augstākajā stāvā būtu kafejnīca, kur varētu nogaršot Raunas kūku cepēju kūkas un citus Raunas gardumus. Vēl viena ideja, ka varētu būt gaisa tramvajs no Baižkalna uz pilsdrupām. Mēs būtu ļoti priecīgi!

Papīra formātā, Nr.4	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākumu norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vietu	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Sporta pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm, Uzņēmējdarbībai.	Ja nevar ar zviedriem atjaunot kaut kādā vēsturiski autentiskā stāvoklī, tad variet censties kaut ko pa mazumiņam savest kaut kādā pienācīgā izskatā. Var izveidot kādā vietā arī oriģinālo vēsturisko izskatu visam pils kompleksam noteiktā mērogā.
Papīra formātā, Nr. 5	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Garāmejot	Tūrisma objekts	Raunas pilsdrupas kā tējnīca
Papīra formātā, Nr.6	Raunas pagasts	1 -3 reizes	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Kā vēsturisku objektu atjaunotu tuvu oriģinālam.
Papīra formātā, Nr.7	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Garāmejot	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Vairāk atpūtas soliņu.

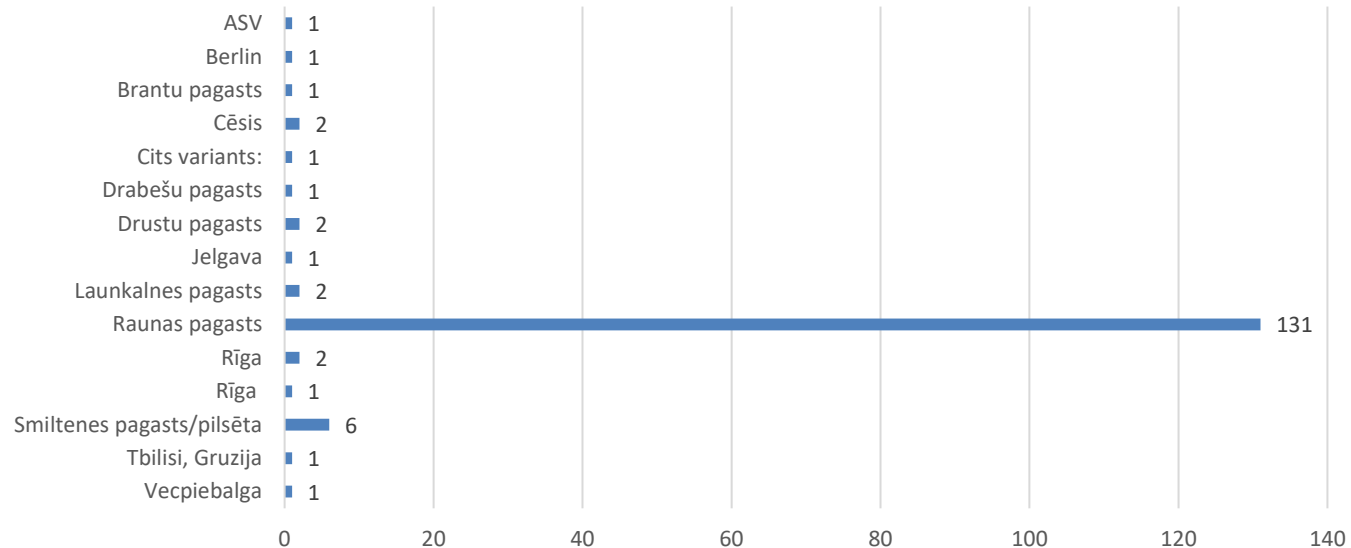
Papīra formātā, Nr.8	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Garāmejot, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Brīvi pieejamu, ar atpūtas vietām (vairāk soliņiem). Ar vēl vairāk informācijas stendiem par šīs teritorijas nozīmīgumu un ievērojamu cilvēku saistību ar Raunu. Manas bērnības nepiepildītais sapnis ir visas pils atjaunošana, bet liels prieks par torni un iespēju pils aprises skatīt no putna lidojuma. Paldies par paveikto!
Papīra formātā, Nr.9	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Sporta pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Labprāt redzētu to atjaunotu.
Papīra formātā, Nr.10	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	Lai arī turpmāk būtu tikpat sakopta un aprūpēta. Paldies par paveikto! Kādreiz pavīdēja doma brīvajā, nestaigājā laukumā audzēt zāles un augus kādi auga senāk (daži paši centīgi katru gadu ieaugas; paparde, lupstājs u.c.)
Papīra formātā, Nr.11	Cits variants:	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Garāmejot	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Kafejnīca ar labu skatu, liftu no centra uz pilsdrupām, gaisa tramvaju starp Baižkalnu un pilsdrupām.

Papīra formātā, Nr.12	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Garāmejojot	Tūrisma objekts, Sporta pasākumu norises vieta, Vietējās kopienas aktivitātēm	Kafejnīcu ar labu panorāmu uz Raunu.
Papīra formātā, Nr.13	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta	Domāju, a tur jau diezgan daudz ir izdarīts, novēlētu tāpat turpināt izpēti un labiekārtošanu iespēju robežās.
Papīra formātā, Nr.14	Raunas pagasts	1 - 3 reizes	Pasākuma norises laikā	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta	<i>Nav aizpildīts</i>
Papīra formātā, Nr.15	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākumu norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm, Uzņēmējdarbībai	Pilsdrupās skatuve kamerkoncertiem (krēsli saliekamie pie biļetes, mākslinieki varētu būt ne anonīmi, bet mūzikas skolas audzēkņi, skolas pulciņu dalībnieki, kopienas cilvēki ar dzejas lasījumiem u.tml.). Pilsdrupas kā dekorācija. Vasaras vakaros brīvdabas ekrāns kino, video u.c. pasākumiem, mācību lekcijām par pilsdrupu, Raunas vēsturi.

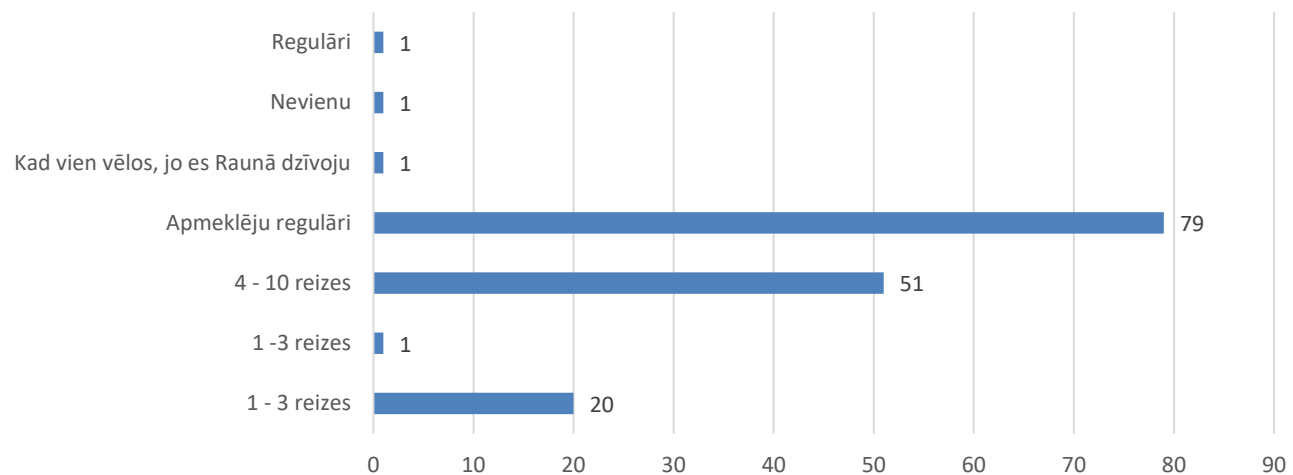
Papīra formātā, Nr. 16	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta	Vēlētos, lai tā ir telpa kultūrai, kurā notiek akustiskās mūzikas, kamerkoncerti, varbūt tikšanās ar kādu kultūras cilvēku. Tā varētu būt vieta, kur cilvēki, kas vēlas dalīties ar saviem radošajiem projektiem, var to darīt. Pilsdrupu pagalmā būtu platforma, kā skatuve, ar iespējamību apskaņot un apgaismot pagalmu. Uz šādiem koncertiem nebūtu daudz apmeklētāju, tāpēc ar saliekamajiem krēsliem varētu nodrošināt skatītājiem vietas.
Papīra formātā, Nr. 17	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā pastaigu vieta	Kultūras pasākumu norises vieta	Skaisti un pievilcīgi tūristiem apmeklētu un sakoptu kā šodien.
Papīra formātā, Nr.18	Drustu pagasts	1 - 3 reizes	Kā tūrisma apskates objektu	Tūrisma objekts, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Pēc pieciem gadiem Raunas pils teritorija ir sakopta un atjaunota, ar ekspozīcijām, informatīvām norādēm un iespēju piedalīties ekskursijās.
Papīra formātā, Nr.19	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Pasākuma norises vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Sporta pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm.	Turpināt izpētīt viduslaiku pili, atjaunot sienas, konservāciju.
Papīra formātā, Nr. 20	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā,	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Vietējās kopienas aktivitātēm	Teritorija ir sakopta, informācija pieejama. Saglabāt to, kas jau ir, īpaši neiejaucoties.

			Garāmejot, Kā pastaigu vietu		
Papīra formātā, Nr. 21	Raunas pagasts	4 - 10 reizes	Kā tūrisma apskates objektu, Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Sporta pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Vēsture noteikti jā saglabā. Derētu nostiprināt visa mūra atlikušās daļas, lai daba nepostītu tālāk un, iespēju robežās, atjaunot tornim pieguļošo daļu.
Papīra formātā, Nr. 22	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Cits variants: notikumu atmiņas visa mūža garumā	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem	Veikt visu, lai attīstītu raunēniešu godpilnu attieksmi pret tur padarīto! Tā turpināt!
Papīra formātā, Nr. 23	Raunas pagasts	Apmeklēju regulāri	Pasākuma norises laikā, Kā pastaigu vieta	Tūrisma objekts, Kultūras pasākumu norises vieta, Izglītošanas un vēstures izpētes mērķiem, Vietējās kopienas aktivitātēm	<i>Nav aizpildīts</i>

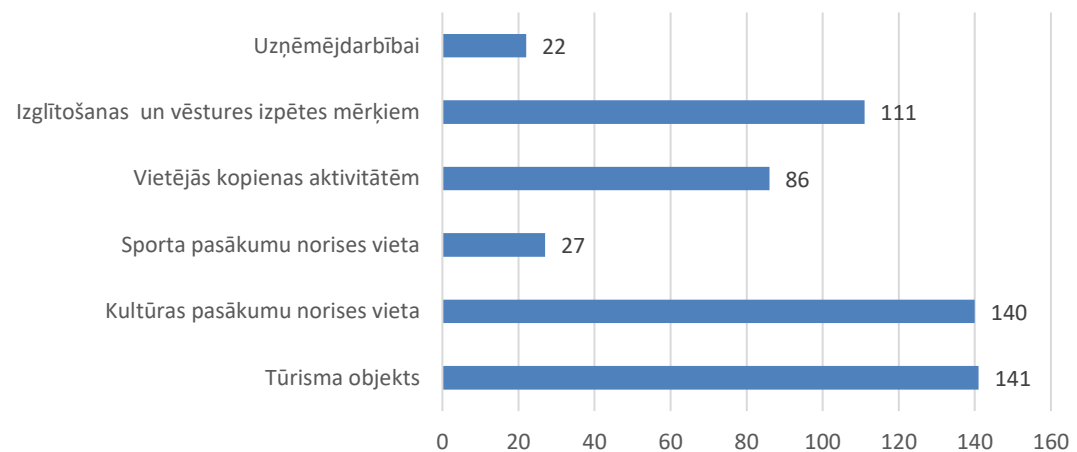
1. Jūsu dzīvesvieta:

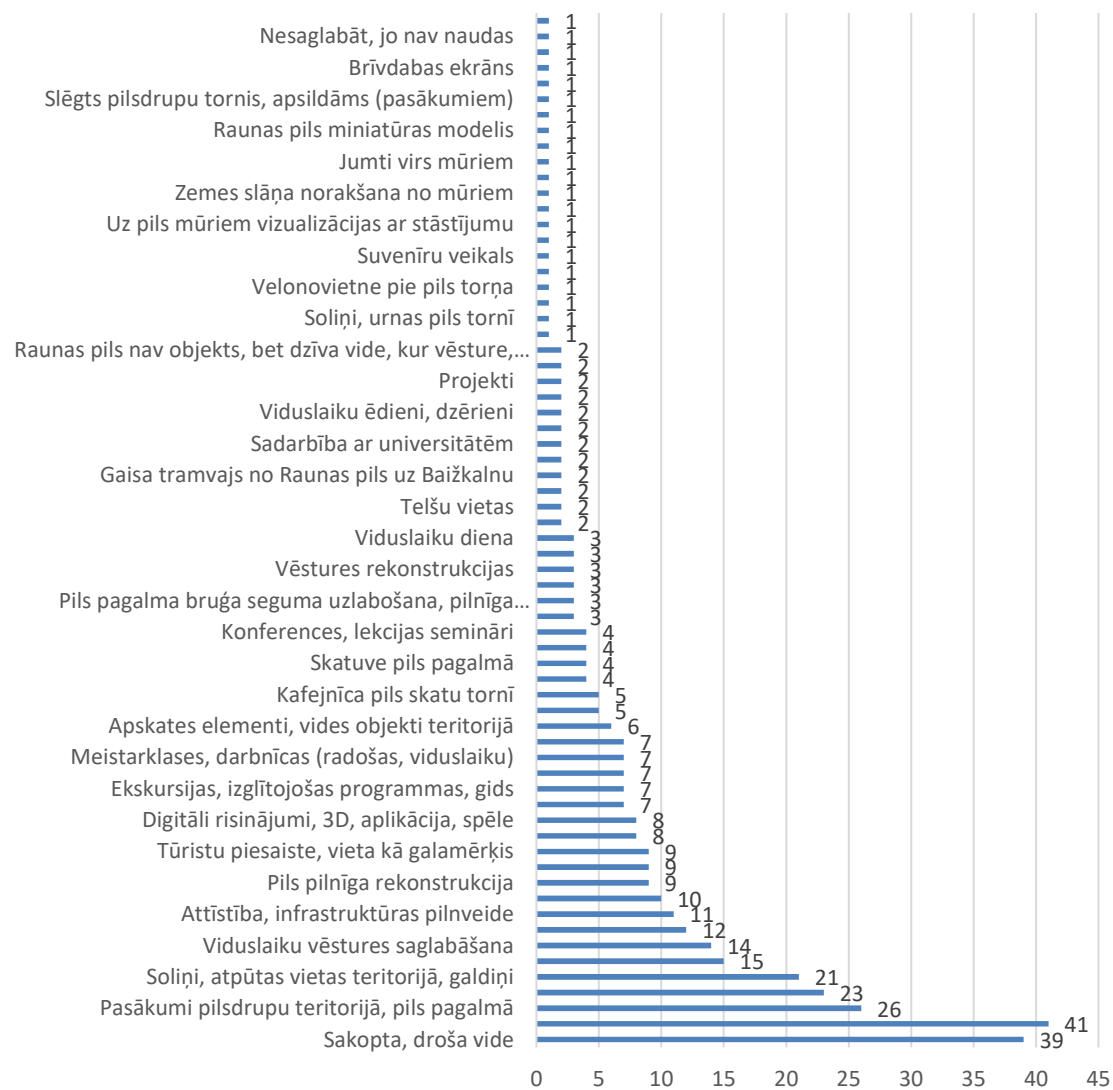
2. Cik reizes pēdējo trīs gadu laikā esat apmeklējis Raunas pilsdrupas?

4. Kā, Jūsaprāt, nākotnē izmantojama Raunas pilsdrupu teritorija?

5. Kādu Jūs redzat Raunas viduslaiku pils teritoriju pēc 5 gadiem? Kāda tā izskatās, kas ir paveikts un ko tur iespējams darīt?

Domes priekšsēdētāja

A. Harju